

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egész évre 36 pengő, félévre 18 pengő, negyedévre 9 pengő, egy óra 3 pengő, egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

MADYARFOLD
KER.POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal és apróhirdetések felvételi helye: Plac-utca 56. szám (Vármegyeháza mellett).
Telefon: 21-90, telefon este 10 órától: 23-48. szám.

(TRIANON 18.) 1937 AUGUSZTUS 11.

SZERDA

XLI. ÉVFOLYAM, 181. SZÁM.

Ahogy Tyler látja

A kormány gazdasági és pénzügyi politikája, amelyet a legnagyobb körültekintés és óvatosság jellemez, nem egy sikert aratott már Londonban, ahol a pénzügyminiszter folytatott tárgyalásokat a népszövetségi kölcsönök szolgálatáról. Ezeknek során minket ismételtén megbízható, jó adósoknak minősítettek.

Nekünk soha sem volt, nem is lehetett közömbös, hogyan látja és ítéli meg Tyler az ország gazdasági és pénzügyi helyzetét. Kritikai megjegyzéseit mindenkor komolyan megvizeltük, elismerése fölött mindig jogos örömet éreztünk. Legutóbbi jelentése különösen azért örvendő, mert az eddigi szokástól eltérően, nincs benne kritika, ellenben annál érdekesebben domborodik ki belőle, milyennek látja Tyler a jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzetet.

Nagy lépésnek minősíti a népszövetségi pénzügyi szakértő azt, hogy a hitelezőkkel kötött egyezmények alapján a külföldi adósságszolgálat teljesítése a jövőben devizákban fog történni. Megállapítja, hogy ezzel a hitelezők helyzete javulni fog és hogy olyan tartozásokra is fizetünk kamalokat, amelyekre a múltban nem történt teljesítés, a kincstári jegyek tekintetében pedig meg fog kezdődni a törlesztés. Nem kisebb jelentőségű Tyler szerint, hogy a népszövetségi kölcsönre Magyarország állandó jellegű rendezést ajánlott és a teljesítés itt is devizában történik. Különösen kiemeli a jelentés, hogy Magyarország a jövőben évi 45 millió aranypengőt utal át devizákban és hogy ezt a vállalt kötelezettségét az ország érdekeinek sérelme nélkül teljesítheti, mert a Nemzeti Bank belső helyzete megszilárdult.

Ezeknek az egyezményeknek megkötéséből azt a következtetést vonja le Tyler, hogy Magyarország súlyos időkben sem tévesztette szem elől annak fontosságát, hogy eleget tegyen hitelezői kötelezéseinek. Kiemeli ezután, hogy hét esztendő óta először mutatnak a közigazgatás bevételei a kiadásokkal szemben többletet, éspedig 12 millió pengőt. Hozzájárul a helyzet javulásához az, hogy a belföldi piacon nem történt kölcsönfelvétel, annak ellenére, hogy a Nemzeti Bank jelentékeny fedezetet nyújtott a gazdaadósságok rendezésére és a telepítésére. Mindennek ellenére a költségvetésen kívüli beruházási programra a kormány 19 millióval fordít többlet, mint tavaly.

Legfontosabb megállapítása a jelentésnek a külkereskedelmi helyzetre vonatkozik. Megállapítja, hogy a folyó év első felében kivitelünk 74.4 millió pengő többletet mutat. Ez a többlet na-

A külügyminiszter válasza kedvezően hatott Párisban

Magyarországot a béke szelleme hatja át — állapítják meg a francia lapok

Páris, augusztus 10. Párisban kedvezően fogadták azt a választ, amelyet a magyar kormány adott Hull amerikai külügyminiszter diplomáciai kérdéseire. Az „Information Financiere” vezetőhelyen megállapítja, hogy Budapest válasza jó benyomást keltett. Magyarországot a béke szel-

leme hatja át. A magyar kormány a revíziót a szerződések tiszteletbentartásával akarja elérni. A Darányi-kormány rövid idő leforgása alatt sikerült a rokonszeny légkört létrehozni maga körül, amit elődje nem tudott elérni. Magyarország ma a Duna-vidék észszerű megszervezésében

mint elsőrendű tényező szerepel. Az „Epoque” című lap viszont úgy véli, hogy Hullnak a béke megszervezésére irányuló kezdeményezésére a revíziós mozgalmak feléledését idézi elő. Egyes államok válaszaikban állítólag hangoztatták, hogy a szerződéseket revidálni kell.

Madridban követelik a tanácsköztársaság kikiáltását

Primo de Rivera két huga megmenekült a vörösek fogságából

Páris, augusztus 10. A „Journ” valenciai jelentés szerint Negrin miniszterelnök és az anarchisták között elkeseredett harc dúl.

Az anarchisták Largo Caballero volt miniszterelnök személyében erőves vezetőt kaptak.

Ugyanakkor a kommunisták is mind vérmesebb követelésekkel állnak elő és napról-napra hevesebben követelik a tanácsköztársaság kikiáltását.

A katalán helyzet komoly aggodalommal tölti el a valenciai kormányt. Negrin belügyminiszter Zulazagoita belügyminiszterrel együtt repülőgépen Barcelonába utazott, hogy a generálissal karöltve megtegye a szükséges intézkedéseket a fegyelem megszüntetésére és a rend fenntartására. A köztársasági Spanyolország területén nagy erővel folyik a tisztogatás munkája.

Leridában halálra ítélték és kivégezték a zendüléssel vádolt Marcial Mena politikai megbízottat. — Geronában „trockista üzemek” miatt négyszáz ember került börtönbe.

Egy részüket a bíróság már halálra ítélte.

Casablanca, augusztus 10. Las Palmas kikötőjében súlyos incidens játszódott le. A „Maréchal Lyautev” francia postahajó fedélzetén Dakarból három spanyol utas is érkezett a kikötőbe, akiket a spanyol nemzeti hatóságok az érvényben lévő rendelkezések értelmében katonai szolgálatra alkalmasnak minősítettek és követelték partraszállásukat. A hajó legénysége gyűlést tartott a parancsnok és Pesteur francia konzul felszólalása ellenére megtagadta az utasok kiszolgáltatását. A postahajót erre több nem-

zeti ágyúaszád fogta körül, célba vették ágyúikkal és gépfegyvereikkel, majd több száz katona mászott fel a hajóra fegyverrel a kezében. Puskatással a hajó hátsó részébe kergették a legénységet és megkeresték a három spanyol utast.

A parancsnokot figyelmeztették, hogy a legkisebb tüntetés esetén a partvédő útegek elsüllyeszthetik a hajót, azután parancsot adtak az indulásra.

London, augusztus 10. Primo de Rivera falanx-vezér két hűgát, akiket a köztársasági kormány hosszabb idő óta Alcanteben tartott bebörtönözve, ma kicserélték a nemzeti csapatok fogságába került Odon de Buer köztársasági politikus ellen. A fogolycsere, hír szerint, az angol nagykövetség közvetítésével történt.

Kína 400 millió frank kölcsönt kapott Franciaországtól

A hankoui japán konzulátus személyzete elhagyta a várost — Japán erősít a frontokon

Tokió, augusztus 10. Japán tengerészeti miniszter a minisztertanács után kijelentette, hogy a japán haditengerészet a sanghaji vizsgálat befejezése után dönt arról, milyen rendszabályokat léptet életbe Kína ellen.

Sanghaiból érkező jelentés szerint a japán tengerészeti

miniszteri attasé kijelentette, hogy a vizsgálat eddigi eredménye szerint a sanghaji repülőterén megölt japán hadnagynál nem is volt pisztoly, a kíséretében lévő japán tengerészkatona pedig találtak ugyan pisztolyt, de a tengerész nem használta, mert

benne volt a tokban s egyetlen töltény se hiányzott belőle.

Hozzáfűzte még, hogy a két megölt japán holttestét a kínaiak megsemmisítették.

Sanghai, augusztus 10. A kínai „Central News”-iroda jelenti, hogy a hankoui japán konzul pa-

gyobb, mint a háború óta eltelt bármely esztendő kiviteli többlete. Tyler jelentése ezek szerint az ország javuló gazdasági és pénzügyi helyzetéről ad számot, de egyúttal megállapítja azt is, hogy ebben jelentékeny része van az

eddig követelt gazdasági és pénzügyi politikának. A kormánynak ez az óvatos gazdasági és pénzügyi politikája tehát Tyler jelentése és szakvéleménye szerint is kiállotta a tűzpróbát. Minthogy pedig a javulás állandósultnak

és egyre fokozódó folyamatnak tekinthető, remény van arra, hogy a következő esztendőben a kormánynak fokozott mértékben módja lesz hasznos beruházásokra is nagyobb összegeket fordítani.

rancsot kapott Tokióból, hogy azonnal hagyja el a várost a konzulátus személyzetével és a még ott lévő japánokkal együtt.

Tienszin, augusztus 10. A japán főhadiszállás közlése szerint a kínaiak Kalgan és Nankau között tetemes számú csapatot vonnak össze.

Ugyanakkor délről újabb kínai ezredek tartanak Kalgan felé. A kínai központi hadsereg csapatai lassan előretörnek északi irányban.

Japán katonai körökben ezektől elkerülhetetlennek tartják a háborút. A japán hadvezetőség elhatározta, hogy Csingtau és Sanghai között megkezdji a japán csapatok partraszállítását.

Peking felé naponta tetemes japán erősítések és hadianyaggal megrakott vasúti szerelvények robognak. Tienszinben megkezdtek az erődítési munkálatokat.

Paotingi jelentés szerint kínai

csapatok hétfőn Nankau környékén Csahar tartomány északi részén megütköztek egy ezer főből álló japán különítménnyel. A kínai hadak visszaszorították a japánokat.

A japán repülőgépek állandóan bombázzák a peking-szuüiani-vasútvonalat.

A „Central News” jelentése szerint Tienszintől délnyugatra a vasútvonal mentén is harcok folynak. A kínai csapatok visszaverték a japán előcsapatokat, amelyek Sanghait támadták. — Nyolc japán repülőgép gépfegyvertűzet zúdított Paoting városára. Emberéletben nem esett kár.

Párisból jelentik: A Matin értesülése szerint Kung kínai pénzügyminiszter egy francia banksoporttól 400 millió frank kölcsönt kapott.

A kölcsönt a kínai pénzügyi reform megvalósítására fordítják.

Fulladás okozta a budapesti mandula-műtési betegek halálát

A budapesti főkapitányság bűnügyi osztályára tegnap délután érkezett meg dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár és dr. Vitray Antal egyetemi tanárségéd boncolási véleménye az Új Szent János kórház mandulaoperációs halottai halála okáról.

Ismeretes, hogy július 26-án, 27-én és 28-án az Új Szent János kórház gége-szefi osztályán 15 beteget operáltak meg. Ezek közül ötnek az állapotában rosszabbodás állott be a műtét után és közülük kettő: Szilágyi Béla, az Új Szent János kórház altisztje, majd Rátkay Katalin 12 éves tanuló néhány nappal később meghalt.

A főkapitányságon vizsgálat indult a két haláleset okának tisztázására. Hogy világosság derüljön a rejtélyre, az ügyészség elrendelte a két holttest felboncolását.

Kedden délután Orsós professzor közölte a főkapitányság bűnügyi osztályán a nyomozást vezető rendőrökkel, dr. Szilaveczy Aladár rendőrtanáccsal és dr. Krizsanez Kálmán rendőrkapitánnyal, hogy mindkét esetben fulladás okozta a halált. Megállapították a boncolás során, hogy az eltávolított mandulák helyén heveny gyulladás lépett fel. Ez áttörte az ütőereket és így vérömlényt okozott.

Ez az utánvérzés fojtotta meg a két szerencsétlen embert. Miután a boncolás során kiderült, hogy fulladás a halál közvetlen oka, nyilvánvaló lett, hogy nem a gyógyszer összetétele okozta a megbetegedéseket. Mint a boncolóorvosok megállapították, Rátkay Katalinnál a baloldali mandula helyén normális volt a heg és a jobboldali mandula helyén lépett fel a gyulladás.

Thuránszky Pált, a Nemzeti Egység hivatalos jelöltjét az egész kemecsei kerület hatalmas lelkesedéssel ünnepelte

A Kállay Miklós ny. miniszter felemelkedése folytán megüresedett kemecsei kerület választását 1937 augusztus 22-ére tűzték ki. A kerület választópolgársága szívesen ünnepelte Thuránszky Pált, a vármegye közszeretében álló főispánját kérte fel a választókerület hivatalos jelöltjének elváltatására. A 14 nap múlva megtartandó választás első etapja már megkezdődött. Thuránszky Pál megkezdte a kerület községeinek a látogatását.

Hétfőn reggel fél 8 órakor indult el Thuránszky Pál Zsindely Ferenc, Nyíri István, Ujfalu Gábor országgyűlési képviselők és vitéz szentkatolnai Elekes Gábor vm. h. elnök kíséretében nyolc községbe, hogy megtartsa programbeszédét. A másik csoport, amelynek Bárczay Ferenc, Miskolczi Hugó, Kölcsey István és dr. Nánássy Imre országgyűlési képviselők voltak a tagjai, a kerület másik nyolc községében tették hitvallást Thuránszky Pál mellett.

A kerületben a választások izgalmanak nyoma sincs, csak Thuránszky Pál plakátjai visznek egy kis színt a falusi vasárnap szűkeségébe. A pótválasztás nem sok szóbeszédre ad okot, nincsenek szenvedelmek, nincsenek széthúzások, nincsenek pártoskodások, mert a nemzeti egység

nagy gondolata tálra talált a szabólesi magyarok között és valamennyi községben határtalan lelkesedéssel fogadták Thuránszky Pált.

Az első állomás Oros volt, ahol megjelentek az ellenzéki érzelmi választópolgárok is, ielöl annak, hogy Thuránszky Pált pártkülönbség nélkül támogatják. Bíró Sándor ref. lelkész megnívította szavai után Zsindely Ferenc, a NEP országos alelnöke emelkedett szólamra.

— A fényes Budapest és a magyar falvak közt igen nagy a szakadék — mondotta. — Nem a fényt irigveljük a fővárosnak, hanem azt szeretnénk, ha közelebb jönne hozzánk életmód és kereseti viszonyok tekintetében.

Mínél több embernek nagyobb kenyere!

— ez a mi politikánk, ezt a gondolatot szolgálja a miniszterelnök, a kormány és a Nemzeti Egység Pártja. Ehhez a magyar falu sorsát előbbrevívó munkássághoz kéri a támogatást.

A lelkes tapssal fogadott beszéd után Thuránszky Pál mondotta el tüntető tapssal és éljenzéssel fogadott programbeszédét. Köszönetet mondott a személye iránt megnyilvánuló bizalomért, majd beszédét így folytatta:

— Ilyenkor, választás idején, mindenkor ígérni szoktak a jelöl-

tek. Én nem ígérek semmit, csak azt, hogy mindenütt ott leszek, ahol a faluról lesz szó. A legjobb hitem, tudásom és meggyőződése szerint fogom szolgálni a falu népeinek érdekeit, de szolgálja akarok lenni minden igaz magyar ügynek. Ha így keltek nektek, fogjunk testvéri szeretettel kezét — mondotta tüntető lelkesedés közben. — Dolgozzunk közösen vállalva mindnyájunk legszentebb ügyéért, Nagy-Magyarorszáért.

Hatalmas élien és zúgó taps fogadta a beszédet, majd Nyíri István és v. Elekes Gábor lelkesítő szavai zárták be az ülést.

Orosról Thuránszky Pál és kísérete Nyírpazonba ment, ahol

Ujfalu Gábor mondott nagyhatású beszédet, majd Tura, Senyő és a többi községek következtek.

Azután Kemecse és a szomszédos községek meglátogatására került a sor, ahol kivétel nélkül a legnagyobb szeretettel és odaadó ragaszkodással fogadták Thuránszky Pált és a kíséretében megjelent országgyűlési képviselőket.

Általában az egész választókerületben olyan lelkes hangulat uralkodik a NEP hivatalos jelöltje irányában, hogy Thuránszky Pál megválasztása, hatalmas arányú győzelme biztosra vehető.

Csökken a hőmérséklet

Idjárásjelentés: A kárpátok medencéjében a hőmérséklet majdnem mindenütt 30—31, sőt Kalocsán 32 fokra emelkedett, csak a nyugati vármegyékben maradt egy-két fokkal alatta, mert itt nyugat felől terjedő lehűlés már kissé érezhető volt. Ezzel együtt az esti órákban az ország nyugati megyéiben már zivataros eső is alakult ki, így Szombathelyen 5 mm-t jelentett.

Jóslás: Nyugati, északnyugati szél, több helyen, főleg az ország nyugati felén eső és zivatar, a hőmérséklet nyugat felől kissé csökken.

Autószerencsétlenség érte a Böszörményi-úton vitéz Kiss József tb. városi tanácsnokot

A tanácsnok kutyákat akart kikerülni és nekifutott egy álló teherautónak

Súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt kedden este néhány perccel hét óra előtt a Böszörményi-út 5. számú ház előtt. A kövesúton ott állott Bedecs Elemér hatalmas teherautója, a Mester-utca felől a szabályos útvonalon a Böszörményi-útra akart befordulni személyautójával vitéz Kiss József tb. városi tanácsnok. Közben az úton több kutya futkosott össze-vissza és a tanácsnok gondosan ki akarta kerülni az állatokat. Eddig még ismeretlen okból autója elvágott egy hatalmas farkaskutyát és a személykocsi beleszaladt a ház előtt álló teherautóba.

Az összeütközés után a jelenlévők azonnal értesítették a mentőket, a rendőr pedig a központi ügyeletre telefonált. A kiszállott mentőorvos első segélyben részesítette a szerencsétlenül járt vitéz Kiss József tb. tanácsnokot, akít ezután a sebészeti klinikára vitéz Kiss József az össze-

ütközés következtében koponyáján és mellén sérült meg. A klinikán gondos orvosi vizsgálat alá vették a súlyosan megsérült vitéz Kiss Józsefet, aki valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett. Az éjszaka folyamán többször érdeklődünk a szerencsétlenül járt tanácsnok állapota felől és a sebészeti klinika azt a felvilágosítást adta, hogy állapota kielégítő. Az éjszakát nyugodt alvással töltötte.

A szerencsétlenség színhelyére dr. Csige Sándor rendőrkapitány, a központi ügyelet vezetője szállott ki és megtartotta a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget az autó előtt átszaladó kutyák kerülgetése idézte elő. Ezt bizonyítja az is, hogy ott feküdt holtan az üttesten egy farkaskutya, amelyet már nem lehetett kikerülni. A helyszínen több tanu is hasonló értelemben tett vallomást.

A tömösi szorosban felrobbant egy gyorsvonat

Tegnap reggel riasztó hírek terjedtek el arról, hogy a Tömös—Predeal szorosban súlyos vasúti szerencsétlenség történt: a Romániából érkező vonatok ugyanis csak többórás késéssel futottak be a magyar határállomásra.

A szerencsétlenségről egyelőre még semmi határozottat nem tudni, csak a Romániából érkező utasok előadásából lehet körülbelül megállapítani azt, hogy a Tömös—Predeal szorosban a bukaresti gyorsvonat összeütközött egy olajszállító tehervonattal.

Az összeütközés következtében a gyorsvonat több kocsija és az olajszelvény valamennyi kocsija kisiklott és felhorult. Nemesak a mozdony robbant fel, hanem a petróleumtartályok is kigyulladtak és állítólag az egész vonat még most is lángokban áll. A román hatóságok egy utasszázadot vezényeltek ki a szerencsétlenség színhelyére, amely a katasztrófa óta állandóan dolgozik, hogy rendezze a pályatestet.

A Tömös—Predeal szorosban tehát szünetel most a vasúti forgalom és egyelőre autobuszokon szállítják az utazóközönséget egyik állomásra a másikra. A magyar határállomásra a 605-ös számú gyorsvonat 149 perc késéssel, a 601-es számú gyorsvonat pedig 163 perces késéssel futott be.

A forgalmat azonban mégis zavartalanul bonyolították le, ugyanis, amint a MÁV igazgatóságának forgalmi főosztálya mondja, Lőkősházán már tudtak arról, hogy Romániából jövő vonatok nagy késéssel fognak megérkezni és ezért menetrendszerű pontossággal Lőkősházáról elindították Budapest felé egy szerelvényt és a Romániából érkező vonat mint a szerelvény második része, másfélórás késéssel indult Budapestre.

Tény, hogy nagy késések voltak és állásokkal bonyolították le a forgalmat, hivatalos román részről azonban még semmit sem közöltek arról, hogy mi az oka a nagy késésnek.

Hat búcsúlevél hátrahagyása után szíven lőtte magát testvére téglási lakásán egy nyiregyházi postatisztviselő

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap a kora reggeli órákban Téglás községben. Szabó Zsigmond huszonegy éves nyiregyházi postatiszt szabadságának egy részét testvérénél, Szabó Gyula téglási tanítónál töltötte. A fiatal ember véglegény volt az egyik nyiregyházi leánynak és senki sem gondolhatta, hogy mindennek ellenére öngyilkossági gondolattal foglalkozik. Előző este is vidáman beszélgetett a testvérel és reggelre meglőrlé a tragédia. A téglási lakás konyhájában forgópisztollyal szíven lőtte magát és mire előhívták az orvost, már halott volt.

Az esetről természetesen értesítették a csendőrséget is, amely megindította a szükséges vizsgálatot. Ennek során kiderült, hogy

a fiatal ember az öngyilkosságot megelőző éjszaka hat búcsúlevelet írt meg. Egyet az előjáróságnak, amelyben kijelentette, hogy életuntságból követte el a tettet, egyet a menyasszonyának és a többi a rokonainak. Ezeket a búcsúleveleket természetesen a címzeteknek továbbították, csupán az előjáróságnak szólót bontották fel. Ebből derült ki minden kétséget kizáróan, hogy öngyilkossága történt.

Erdekes, hogy a búcsúlevelek közül az egyik a nagy téglási birtok urának, gróf Dégenfeld Pálnak szól. Hogy azonban a levél mit tartalmaz, azt egyelőre titok fedi. A halálesettel kapcsolatban a debreceni királyi ügyvétség megadta a temetési engedélyt.

Vasbottal vertek fejbe ismeretlen támadók egy nyiradonyi dohánykertészt

Rejtélyes verekedés játszódott le az elmúlt nap Nyiradony községben. Balogh Sándor 26 éves dohánykertész eddig még ismeretlen egének vasbottal megtámadták és többször fejbeütötték.

Balogh Sándor az ütések ellen védekezni sem tudott és olyan súlyosan sérült meg, hogy

orvosi beavatkozásra volt szükség. Az orvos is súlyosnak találta a helyzetet és azt tanácsolta, hogy a megvert embert szállítsák be a debreceni sebészeti klinikára. A klinikára való szállítás után sem sokat javult a szerencsétlen dohánykertész állapota, aki állandóan eszméletlen kívül van. Az

esetről tudomást szerzett a nyiradonyi csendőrség, amely megindította a nyomozást.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

Intervju dr. Nagy Iván kultuszminiszteri titkárral a magyarok kivándorlásáról és egykori visszatelepítéséről

Néhány nappal ezelőtt bizonyára sokan voltak, akik különös érzésekkel hallgatták a magyar rádió közvetítését, amikor az amerikai magyar lányok és fiúk szólaltak meg a mikrofon előtt. Valami szorongó, könnyekre indító érzést ad nemcsak azoknak, akik életükben először tették lábukat arra a földre, amelyet ma is hazájuknak vallanak, de megható mindazoknak, akik egy ilyen beszélgetést végig hallgatnak. Mennyi ószinte öröm, mennyi lelkesedés hallatszott ki azokból a párszavas beszélgetésekből, amelyek során ki-ki elmondta, hogy életének nagy vágyát látja beteljesülve, hogy eljött ide, haza Magyarországra, ahol szülei még fehérre meszelt kis tornácos falusi házban laktak és ma a világváros körengéteiben dolgoznak, keresik a megélhetési szükségleteket. Ha beszédükön érzett is néha az idegen hatás, de szívük annál tisztább érzéssel van az első, az Igazi Hazával szemben.

Ennek a kedves alkalomnak háta alá időszerűnek tartottuk, hogy ha vázlatosan is, szóljunk az Amerikába vándorolt magyar testvérekről és nézzük át nagy vonalakban a magyarok kivándorlásának történetét.

Dr. Nagy Iván miniszteri titkár — aki a debreceni Nyári Egyetemen épen ezekben a napokban tartott előadást az amerikai magyarokról, — lapunk munkatársa felkereste, hogy szóljon valamit a kivándorló magyarokról.

Dr. Nagy Iván évek óta lelkes buzgalommal kutat a magyar kivándorlások után s nemcsak ameri-

kába, hanem a világ minden tája felé kivándorló magyarokról pontos és részletes adatai vannak és ma ő ismeri a kivándorlások történetét tudományos alapon a legbehatóbban.

Ki fedezte fel Amerikát?

— Az Amerikába irányuló magyar kivándorlások kezdetét állítólag a felfedezés kora előtt is megtaláljuk — mondotta válaszában. Mondáink vannak, amelyek arra mutatnak, hogy még jóval Amerika felfedezése előtt járt már magyar ember azon a földrészen. Az egyik legenda feljegyzí ugyanis, hogy ezer év körül Vörös Erik norvég király fiának, Leifnek hajóján volt egy ember, aki minden valószínűséggel magyar volt és ez a hajó bejárta Grönlandot és Izlandot is és kikötött Amerika partján. Viszont a másik legenda még Amerika elnevezését is a magyar eredetre

viszír vissza, Szent Imre hercegnek, akit Olaszországban Emerigo vagy Amerigonak hívtak, nagy népszerűsége volt és védőszentje volt Amerika felfedezőjének, Amerigo Vespuccinak is. Ha mindezeket nem is fogadjuk el hiteles adatokként, tény az, hogy Amerika felfedezése után pár év múlva már hiteles feljegyzést is készítettek arról hogy egy magyar fiú bejárta Amerika partvidékeit.

Ettől kezdve mind sűrűbben találunk feljegyzést magyarokról, akik Amerikában nagyobb híre is szert tettek. Sövényfalvy Dániel, majd Kelp János erdélyi ember egész városrészt alapított Amerikában. Legendás neve volt Kovács Mihály lovaslegió parancsnoknak és tulajdonképpen amerikai kereskedők pénzén szervezte meg tragikus végződött madagaszkári expedícióját a nagyhírű gróf Benyovszky Móricz is. De feljegyzelt egész Amerika arra, mikor 1851

Nyári vásárunk csodái

Női műselyem trikóruba 4·70	Női csikos műselyem trikóruba 6·90	Műselyem ruha csinos fazonok 5·70
Női lenvászon ruha 7·60	Lenkosztüm 19·80	Női burett kiránduló ruha 3·90
Női átmeneti kabát divatos fazonok 11·90	Női átmeneti kabát héléssel 16·-	Női ruha bukklé szövessel 11·90

Benyáts ÁRUHÁZ

december 4-én éjjeltájban a Humboldt gőzös két ágyúlovással jelezte hogy fedélzetén Kossuth Lajos befutott New-York kikötőjébe. — Kossuth amerikai tartózkodása alatt aztán már igen sokat hallunk a magyarokról. A szabadságharc utáni magyar emigránsok szintén nagy hírt keltenek. 1861 tavaszán 800 magyar honvéd vesz részt Észak és Dél küzdelmében. Katonai bravúrok egymás után kelnek szárnyra és még ma is tanítják iskolákban annak a hőstettnek történetét, amelyet Zagonyi Károly magyar ember hajtott végre, midőn 300 fönyi lovasával hatszoros túlerővel állott szembe és olyan bátor rohamot intézett ellenük, hogy győzelme pillanatig sem volt kétséges. Ezzel egész Missouri állam az északiak kezébe került.

Hetven évvel ezelőtt indult meg a tömeges kivándorlás

— Ezzel aztán le is tűnt a magyarság legendás korszaka és jött a szorgalmas munkás napok ideje, — mondotta Nagy Iván.

— Mikor indult meg mégis a nagyobb arányú kivándorlás Amerika felé?

— A magyar tömegeknek Amerikába való kivándorlása a múlt század hetvenes éveiben indult meg. A századfordulón hirtelen erőre kaptak s a XX. század első évtizedében pedig évről-évre százezres csoportok hagyták el a magyar hazát. Különösen Kanada volt az, amely valami megmagyarázhatatlan erővel vonzotta az idegeneket. Thiring Gusztáv volt az, aki 1904-ben statisztikát közölt a Kanadába kivándorolt magyarokról. Ebben közli, hogy 1898-ban 4472, 1899-ben 7387, 1900-ban 6066 volt az „osztrák-magyar“ kivándorlók száma.

— Miért osztrák-magyart méltóztatik említeni — vetették közbe.

— A világháborút életbeléptető szerződések előtt ugyanis Magyarországot kifelé osztrák alattvalónak tartották és a magyarokat is természetesen ausztraiának jelezték. Kanadában 1901-ben még a ma-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA: Ismét 3 óras előadások!

Ismét 2 igazi szenzáció!

1. **Pola Negri Mazurka** **Willy Forst**
és A. Schönhalz fős-z-vel Rendezte:

2. **EGGERTH MÁRTA** magyar tárgyú filmoperettje:

Csókra születtem (Huzd rá cigány)
Előadások: 6, 9 órakor!

Többi szereplők: IDA WÜST, HANS MOSER, LEO SLEZAK stb.

gyarokat az osztrákokkal közösen számolták. 1911-ben már kimutatták ugyan a Magyarországról kivándoroltakat, de a nemzetiségi tekintetben még nem tettek elválasztást, Magyarországról kivándorolt magyar vagy esetleg főt között.

— Végeredményben tehát — folytatta Nagy Iván miniszteri titkár a beszédét — a század első két évtizedében 200.026 magyar ember vándorolt ki Kanadába.

Most egy kis statisztikát tesz elém az asztalra Nagy Iván, amelyből kitérünk, hogy Kanada egyes tartományaiiban milyen arányban tartózkodnak a magyar kivándorlások. Első helyen Sas-Kachewan áll, ahova a század első két évtizedében 8946, Ontarióba 1737, Albertaba 1045 magyar anyanyelvű magyar vándorolt ki. A statisztikából kiviláglik, hogy a kivándorolt magyarok létszámát tekintve 42,45 százaléka volt a 21 életéven felüli kivándorló.

— Általában milyen foglalkozási ágból vándoroltak ki magyarok?

— Amennyire a hiányos foglalkozási statisztikából meg lehet valamit állapítani, úgy azt mondhatjuk, hogy inkább mezőgazdasági népesség sorából hagyták el főben hazánkat, míg az invari munkásság vagy éppen a szakmunkásság köréből kevesebben vettek vándorbotot a kezükbe.

Legújabb statisztikai adatok

— Hogyan alakul a magyarság létszáma az 1931. évi népszámlálás idejében, — kérdeztük a továbbiakban.

— A legutóbbi népszámlálási statisztikai összefoglalás alkalmával már érdeklődtek általában a születési ország, a faji eredet és az anyanyelv iránt. A magyarokra vonatkozólag külön megjegyzést közöltek az összeírók részére, és ebben közlik, hogy mivel Magyarország a világháború szerződése szerint hat országának engedett át területet ezért pontosan meg kell jelölni, hogy melyik városban is lakott. Így aztán az 1931. évi népszámlálás adatai ránk nézve nagyobb jelentőségűek az előbbi kivándorlásokhoz viszonyítva megfordult. — Most ugyanis mind többben hűzódta a városokba, előbbi időben pedig a farmerség volt a kedvelt foglalkozás. Kormegoszlás tekintetében most is a 25—30, és a 30—35 éves korban levők vándoroltak ki nagyobb arányban. Ez mutatja tehát, hogy Kanada a leendőleg emberanyagot kanja iradatlan földi megmunkálásához, kincseinek bányászásához, inara nehéz munkáihoz. Az anyaországból tehát éppen a leghasznosabb a termelésben leginkább résztvevő nemzedékek sorai ritkulnak meg, hogy energiájukat egy távoli, egészen idegen ország fejlesztésére fordítsák.

— Milyen a magyarok kivándorlási megoszlása vallási tekintetben?

— Ha a vallási megoszlást tekintjük, azt látjuk, hogy a róm. katolikusok vezetnek a kivándorlásban, mert számuk 29.425, a különböző protestáns felekezetek közül a református egyháznak megfelelő presbitériánusok száma 4.187 és az egyesült egyház híveinek száma 1702, ezenkívül van 2.171 luteránus és 310 anglikán, de igen sok kisebb szektának vannak hívei a magyarok közt is. Így van 59 adventista, van még mormon is 6, aztán buddhista, fúvdhadseregbeli, baptista stb. —

Érdekes azonban, hogy zsidó vallású magyart a kanadai statisztika nem mutat ki.

Ez az interjú dr. Nagy Iván miniszteri titkárral a kivándorlások történetének legalaposabb ismerőjével csak arra szolgált, hogy rámutassunk arra, hogy félszáz ezer magyar küzd Kanada ipari városaiban és földjein a létért.

Jókai, a legnagyobb mesemondó a Jövő század regényében Azsiából vezető haza ottmaradt véreinket, de vajjon nem az volna-e a jövő század igazi regénye, ha ezek a magyar testvérek visszatelepülnek Magyarországra. Lehetetlen nincsen: Kiszáziából 1 millió 200.000 görögöt telepítettek vissza hazájukba. Ezért fontos, hogy nem-

csak tudjuk, hova vándoroltak ki magyar testvéreink, hanem azokkal a kapcsolatokkal is mindig fenntartsuk. Ahol csak lehet, legyünk támogatásukra intézmények kiépítésében, erősítsük és emeljük nemzeti öntudatukban és faji kultúrájukban. Idehaza pedig olyan nemzetépítő munkát és országrendezést kell végezni, hogy a határontúliak nemcsak a honvágy gyöttrő érzésével a szívükben és lelkükben, hanem életérdekeik józan mérlegelésével is folyton haza törekedjenek. A föld és a nép elválaszthatatlanul adják a nemzetet. A föld és a munka biztosítása révén kell megtennünk a magyar nép boldogabb jövő százada felé az első lépéseket. (cs.)

VI. Világjamboree, Hollandia, Bloemendaal, Vogelenzang

Debreceni „csikósok” a jamboree nagy arénájában

Bloemendaal. 1937 aug. 6.
Magyar himnusz. A tribünöket zsúfolásig betöltő, ezekre menő tömeg felemelkedik, harminc nemzet cserkészei tisztelgésre emelve kezüket. A megafonok négy nyelven jelentik, hogy magyar bemutatások következnek. S már vonulnak is a fehér-ing-fekete nadrágos fiúk, az aréna közepén oszlopokban felállanak. Egyetlen ielre röpöpn ki a három csoport kezéből a piros-fehér-zöld színű keresztbumeráng-raj. Az immár világszerte ismert magyar bumeráng felalálója Szillich Pál, a magyar cserkészek népszerű Pócsi bácsija. A bumerángok különös madarakként néhány-szor még felröppennek, a közönség ujjongása közben gyönyörű ívekben kanyarodnak vissza kidobóikhoz.

Aztán karikáspattogás hangzik fel, barna lovakon bevágtatnak a csikósok. Az egyik pásztor a János vitéz híres fuvolabetéjét látssza, s a többiek már táncolnak is. Körben állanak fel, szilajon mérik a lépéseket és kurjongatnak. A nézők nagyrésze próbálja zümmögni a melódiát. Két legény most a közepre ugrik, két-két juhászbót forgatva a kezében cifrázza a táncot. Majd a bótokat keresztbefektetik, s a jamboree arénájának közönsége a karádi juhásztánc komplikált figuráiban gyönyörködhet. A táncnak vége. Újra a csikósok rohognak be, a szpiker külön bemondja, hogy egy 13 éves debreceni fiú, Kövesdy János, szőrén ül meg a lovat. Nagy sikere van a debreceni kislának megtapsolják az ügyes és merész lovast. A csikósok kalaplevéve lovagolnak el a díspáhoiv előtt, ahol B. P. és Gusztáv Adolf svéd trónörökös ül. Láthatóan nekik is nagyon tetszett a magyarok eredeti csikósszáma. Leírhatatlan a lelkesedés, élien-zés, amiben a túlvomórészt holland közönség ezúttal is részesíti a magyarokat.

A magyarok népszerűsége a hollandok körében hihetetlenül nagy. A civil látogatóközönség valóságos rohamot intéz egy-egy magyar cserkész ellen, hogy autogramot kaphasson tőle. Fényképezők légiója fenyegetően veszi körül a tábort, üzletvárosban, vagy valamelyik holland városban sétálgató magyar csoportot. Rendkívül nagy az érdeklődés a hollandok részéről aziránt, hogy vannak-e a magyar csapatban és ha igen, kik azok, akik valamikor Hollandiában voltak a gyermekakció folytán. Talán a lengyelek azok, akik vetekedhetnek népszerűség dolgában velünk, de ők már nem annyira a holland közönség, mint inkább a táborozó cserkészek érdeklődését keltették fel. Az egész tábor „Csu-váj” és „jó munkát” kiáltásoktól hangos. Előbbivel a magyarok üdvözlők a lengyeleket, s azok az utóbbival felelnek erre. Lengyel-magyar táborláz, közös aréni szereplés, kölcsönös meghívások mind jobban mélyítik a barátságot, mely a két nemzet között már évekkal ezelőtt kifejlődött, s mely-

nek jegyében ez a jamboree is indult. Az idegen cserkészek szemében annyira egyet jelent magyar és lengyel, hogy gyakran összetévesztenek bennünket. — Természetesen ilyenkor mindig sietünk a tévedéseket eloszlatni.

Van az oláh tábor zászlórúdjá előtt egy földbevett térkép. Nagyrománia. Pálcákra tűzött cédulácskák jelzik az egyes városokat, s az eddigi oláh nemzeti jamboree helyeit. A térképen homokból van kirakva a Kárpátok karéja. Az egész térképet annyira kettévágja ez a homoklánc, oly sokkal feltűnőbb hegyvonulatnak az ilyen természetű, három dimenzióbéli szerkesztése, hogy az ide-

genek, akik talán közönyösen, minden észrevétel nélkül szemlélnének egy, a földrajzi tárgyakat csupán szemekkel érzékelhető térképet, rögtön észreveszik a hegyláncban a határt, Erdélyben a különállóságot. Így szolgálnak az oláhok saját maguk készítette térképükkel a legnagyobb revíziós propagandával, így kerül az idegenek figyelmébe, esetleg anélkül, hogy tőlünk erről egy szót is hallottak volna, az igazságtalanságra, ami velünk történt. Ha szabad így mondanom: köszönettel tartozunk az oláhoknak az ötletért, hogy Nagyrománia térképét táborunk közepére helyezték. Az oláh tábor különben feltűnően rendezett, a sátrak szabályos négyzet alakban állnak, közepén hatalmas, világoszöld étköző, parancsnoki és kiállítási sátor — Minden sátoron, sőt még a sátrak közé helyezett tartórúdokon is, művészi kivitelű fényképnagyítások és gyönyörű plakátok lógnak Románia — természetesen leginkább Erdély — festői tájairól. Cserkészszerpenthől talán nem helyes a plakátoknak a kiállítási sátoron kívül, a lakósátrakon és azok között való elhelyezése, de az oláhok tudják, mit csinálnak. Úgy látszik, végre ráébredtek, hogy az idegenforgalom nekik is elsőrendű érdekük, s eddigi, e téren elkövetett hibáikat és mulasztásaikat most nagyszerű propagandaanyaggal próbálják pótolni. Nagyon szép a tábor kapuja, faragott erdélyi oláh kapu. Állandóan apró csengőcsékek csörögnek rajta. A táborban lévő néhány magyar fiú csak halkán beszél velünk magyarul, röviden felelgetnek, s állandóan a legközbömbösebb témákról beszélgetnek. Így élünk mi és így élnek elszakított testvéreink itt Vogelenzangban, ahol a testvériség eszméjének, a szeretetnek és egy kicsit talán az igazságnak az ápolására gyűltünk össze. Kéry László.

Kedden érdekes előadások hangzottak el a Nyári Egyetemen

Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár a magyanyelvű előadások keretében „Magyarország a reformkorszakban” című előadásában Erdély politikai helyzetét ismertette az 1790-i országgyűléstől kezdve. Részletesen tárgyaltta I. Ferenc uralkodását s ezzel kapcsolatosan Erdély történelmének eseményeit, méltatta az 1834-i országgyűlést, melyen igen fontos korszerű kérdéseket tárgyaltak meg.

Szerb Antal egyetemi m. tanár „A magyar irodalom és az európai irodalmak” című előadásában bemutatta a magyar irodalom fejlődését. A magyar szellem jellemvonása mindig megtalálja a saját természetével rokon a neki legjobban megfelelő benyomásokat. A különböző európai szellemi áramlatoknak a magyar szellemi élethez való viszonylását érdekes megvilágításba helyezte. A gondosan felépített előadást a közönség a legnagyobb figyelemmel kísérte.

Pukánszky Béla „A német szellemi élet kettészakadása” című előadásában folytatta a tegnapi megkezdett, a német irodalomról szóló előadását. Végighaladva a német irodalmon, ismertette a hallgatósággal annak főbb jellemvonásait. A német irodalmat az európai humanitás jellemzi. Érdekes előadásával nagy tetszést keltett.

IDEGENNYELVŰ ELŐADÁSOK

Hankó Béla egyetemi tanár „A magyar háziállatokról” német nyelven tartott előadásában ismertette hazánk agrárviszonyait, az állattenyésztés fejlődését, a kereskedelem kialakulását. Kitérő képet adott a magyar gazdasági élet fejlődéséről. Bemutatta ho-

gyan és mikor fejlődött ki nálunk az export és import. Majd azután áttért a lakosság elhelyezkedésének ismertetésére. A török időkben a Hortobágyon még 60 falu volt, melyek azonban az állandó háborúk miatt elnéptelenedett és kipusztult. Mindezek a körülmények nagy hatást gyakoroltak a magyar mezőgazdaság fejlődésére, a magyar állattenyésztésre. Ismertette a jellegzetes magyar fajta juh-, sertés-tenyésztést; beszélt a magyar kutyafajtákról, legvégül pedig egy igen fontos exportálatfajunkkal, a szárnyasokkal foglalkozott. A tanulságos előadást a közönség lelkesen tap-solta.

Váradi Imre egyetemi tanár nagy érdeklődés mellett folytatta tegnapi megkezdett olasznyelvű előadását: „Olasz vonatkozású a magyar irodalomban”. Irodalmunkat a külföldi — főleg olasz — irodalmakon keresztül igyekezett bemutatni. Előadását a közönség nagy figyelemmel követte.

Hidy János poznai magyar lektor a XVIII. század magyar irodalmát ismertette lengyel nyelven. Különös részletességgel szölt azokról a magyar irodalmi termékekről, amelyek a lengyel történelem eseményeit tükrözték vissza.

Szerb Antal angol nyelven a magyar irodalomról adott kitűnő, áttekinthető képet.

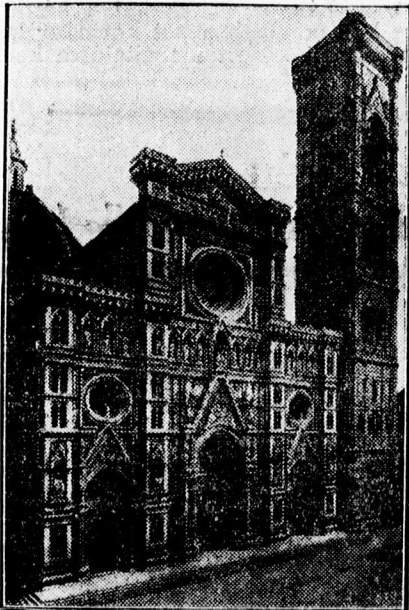
Pierre Barkan „A magyar nyelv elemeiről” szóló előadásában francia nyelven igen érdekesen ismertette a magyar nyelvet hallgatóival.

Mendol Tibor egyetemi m. tanár francianyelvű előadásában ismertette hallgatóival Magyarországot. Az ifjú tudóst nagy érdeklődéssel hallgatták a Nyári Egyetem hallgatói.

DANTE ÉS SAVONAROLA NYOMÁBAN

A Palazzo d'Uffizi árkádos épülete klasszikus architektúrájával az első pillanatra hűvösen előkelő benyomást tett rám. A palota szobrokkal díszített udvara árnyékos volt, noha a felhőtlen olasz égről a nap forró aranya zuhogva ömlött alá a délutáni életet élő Firenzére. Sándorral kíváncsian olvasuk a szobrok felíratait. Költők, művészek, tudósok tekintettek ránk a talapatokról. Én Dantét kerestem, a „Divina Comedia” halhatatlan költőjét, akinek bölcsőjét az Arno partján ringatták, de őt magát a

A firenzei székesegyház és campanile

szűk látókörű politikai armány számuzte szülőföldjéről. A mai világnézeti harcok rettentő khaoszában kockázatos volna véleményét mondani Dantéről, a politikusról, de aki ismeri és gondosan elolvasta nagy művét, az „Isteni színjátékot”, az tisztában van azzal, hogy míg egyrészt Dante a nyakas ghibellin, Toszkána nemzeti szupremáciájáért küzdött, másrészt hitében és költészetében megmaradt dogmatikus katolikusnak.

Ezek a gondolatok rajzoltak az agyamban, mikor egyszerre Sándor rámszólt:

— Itt van kedvenc költőd: Dante... Állj a szobra alá, hadd fényképezzek le.

Kissé elfogódva álltam Dante szobra alá s amint felnéztem a nagy költő néma alakjára, villámszerűen hasított emlékezetembe a „Divina Comedia” két magyar vonatkozású idézete, amely talán első irodalmi megnyilatkozása a magyar-olasz barátságnak. A meleg hangú sorokat a már öregedő Dante bizonyára a magyar V.

István király trónkövetelő unokája, Martell Károly iránt érzett rokonszenve sugallta, akivel 1294-ben ismerkedett meg Firenzében. Ebben az évben Dante még csak 30 éves lehetett, de az emlék visszajárt s amikor néhány évvel 1321-ben bekövetkezett halála előtt befejezte

Ahol Savonarolát megégették

A délutáni órákban az Uffizi-képtár zárva volt s így elhatároztuk, hogy a híres képtárat másnap nézzük meg. Ezért mindjárt folytattuk útunkat s csakhamar elénk tártult Firenze egyik leghíresebb tere, a Piazza della Signoria. A hatalmas tér egyik szögletében a Palazzo vecchio emelkedik a magasba. Régen kormányzókshely volt, ma városháza. Bejáratánál a fasiszta milícia áll őrséget.

A szép teret remek szobrok díszítik, de engem most jobban érdekelt az a virággal koszorúzott felirat, amely a tér márványkövezetén volt olvasható.

— Itt égették el Savonarolát, — mondotta Sándor halkán.

A Piazza della Signoria ebben az időben nagy tömeg hullámzott. Sok volt az idegen s ezek gyűrűt képeztek a szökőkút előtti részen, ahol Savonarola kivégzését hirdette a felírás.

Giromalo Savonarola, a fanatikus olasz dominikánus szerzetes, ma nagyobb tiszteletnek örvend hazájában, mint valaha. Firenze népe állandóan virággal koszorúzza meg azt a helyet, ahol a hagyomány szerint ezt talán túlzó, de lángelkű dominikánust előbb megfojtották,

nagy művét, nem feledkezett meg a magyarokról, akiknek világtörténelmi jelentőségét ő is felismerte. Míg így továbbfűztem gondolataim fonalát, Sándor rámdörrent: — Vág barátságosabb arcot! Utána rögtön kattant a gép és én visszazuhanтам a jelenbe.

majd utána máglyán elégették. Az alakja mindvégig érdekelt az irodalmat és művészetet. 1498 áprilisában a firenzei nép még ráesküdött, de amikor néhány hét múlva, május 22.-én halálra ítélték és kivégezték, hamvait a nép üdvözlés közben szórta a szőke Arnóba. És a mult században előbb szülővárosában, Ferrarában, majd Firenzében szobrot emeltek neki, míg távolabb hazájában, sőt a külföldön is regényeket, drámákat írtak róla. A magyar Somló Sándor „Fra Giromalo” című tragédiája szintén róla szól. A Savonarola-kultuszt betetőzte a fasiszta irodalom egyik reprezentatív alakja, Rino Alessi, akinek neve „Hirn doktor esete” című kitűnő drámájában debreceni bemutatója révén lett ismertté Magyarországon. Rino Alessi szinte monumentális drámában rajzolta meg a nagy dominikánus szerzetes történelmi figuráját.

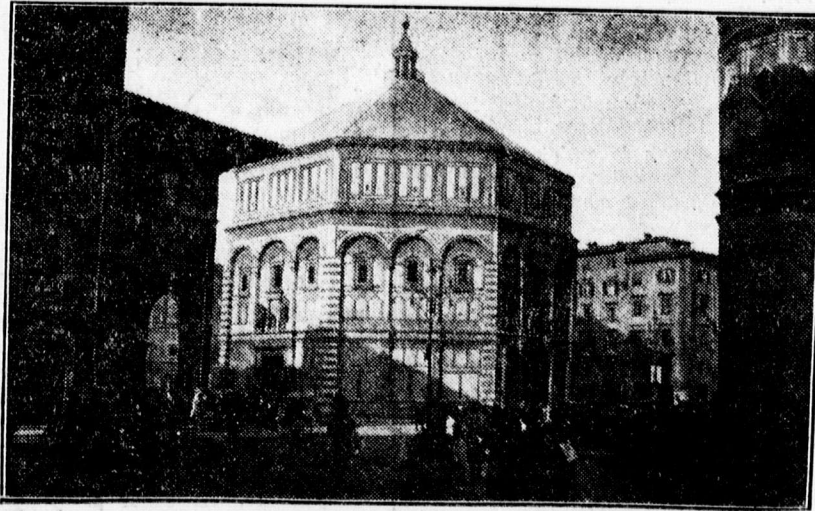
Mindezek a dolgok Sándor agyán is átsuhanhattak, mert elővette fényképezőgépjét és beállította. — Sajnos az idegenek nem igen vették figyelembe és tovább is ott álldogáltak a felírás körül. Végre is Sándor megunt a várakozást:

— Isten neki, fakeseszt, — morgogta és elkattantotta a gépet.

A Loggia dei Lanzi szobrai között

A fényképezés után szétnéztünk a tágas téren. A szökőkút impozáns volt, de ennél már Budapesten is láttam sokkal szebbet. Távolabb áll

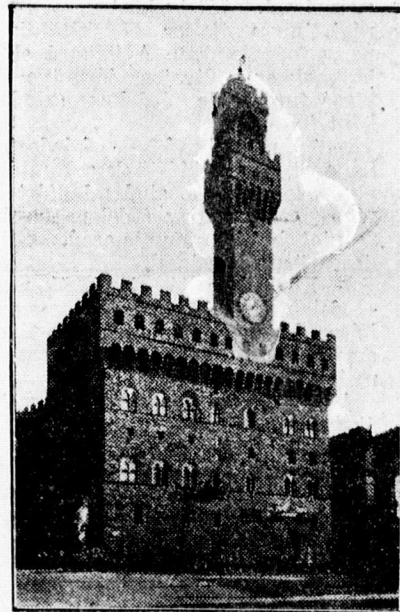
I. Cosimo, az első toszkánai nagyherceg lovasszobra a flamand származású Giovanni da Bologna szobrászművésztől. A firenzeiek nagyra

A firenzei Szent János keresztelő templom

vannak ezzel a szoborral, de sem Sándor, sem én nem éreztünk különösebb élményt, amikor megnéztük.

Annál jobban tetszett a tér nyugati oldalán a Loggia dei Lanzi szoborgyűjteménye, bár kétségtelen, hogy a képek és a leírások túllóztak, amikor kivételes művészi élményről beszéltek. Maga a loggia átmeneti gót stílusába inkább csak az építészeket érdekli. Rendeltesse is más volt a multban, amennyiben rendelkezések kihirdetésére épült. Ma tulajdonképpen nyitott múzeum, ahol néhány valóban művészi értékű alkotásban gyönyörködhet az ember. A szobrok közül talán a leghíresebb Benvenuto Cellini Per-

Palazzo Vecchio Firenzében

zeusa, amely azonban nem tudott bennünket különösebben felkellesíteni. Nekem jobban tetszett Giambologna „A szabin nők elrablása” című remek szoborkompozíciója. Menetaos a halott Patroklossal szintén érdekes alkotás. A háttérben álló ókori szobrok szépek, de ezeknél figyelemreméltóbbak a loggia külső párkányán látható allegorikus domborművek.

Sörözés Firenzében

A meleg nem volt tűrhető, de a hosszú és kimerítő séta alatt alaposan megszomjaztunk. Különben is az a tudat, hogy Olaszországban a víz általában nem a legüdítőbb, a borért viszont aránylag nagy árat kell fizetni, nálam is, Sándornál is fokozottabb mértékben idézte fel a szomjuság érzését. A jégbehűtött italról úgy álmodoztunk mint az eltévedt száharai vándor egy kerty vízről.

A Piazza della Signoria egyik sarkán egy trattoria cégtábláján többek között ez volt olvasható: perone.

— Ittál már olasz sör? — fordult hozzám Sándor.

— Nem én. Azt mondják, hogy az olasz sör nem jó, de drága.

— Mindegy... Csak az a fontos, hogy hideg legyen. Én azt mondom kóstoljuk meg.

— Tudod, hogy nem vagyok a jó elrontója, — jegyeztem meg és Sándorral együtt beléptünk a trattóriába, illetve a kissé fülledt levegőjű fiaschetteriaiba, ahogyan Firenzeben és környékén a borkimérest nevezik.

Sándor birrát rendelt, mire a pincér, aki egyben valószínűen a fiaschetteria tulajdonosa is lehetett, egy-egy másfél-decis talpas pohárban szolgálta fel a sört. Én nagyot néztem.

— Olaszországban gyűszűvel mérk a sört, — kérdeztem megütözközve. — No meg aztán jó volna egy kis sós kifli is.

A pincér udvariasan hallgatta az

én magyar nyelvű kifakadásomat, amelyből azonban semmit sem értett.

Végül is úgy oldottuk meg a keleti kérdést, hogy egy üveg jégbe-hűtött sört rendeltünk, s azt iszogattuk csendesen.

— Nos, hogy ízlik, — kérdezte Sándor.

Megvakartam a fejemet, de nem akartam hazudni:

— Izleni ízlik, mert hideg, de éppen csak, hogy hasonlít valamit az íze a sörre... Egy korsó Dreher, vagy Haggenmacher...

— Toronyóra láncsal nem kelene, — szakított félbe Sándor. — Most pedig nyissad meg jól a pénztárcádat, mert a sörözés igen drága mulatság.

Igazra volt. Az egy üveg sörért közel tíz lírát fizettem. Itthon ugyanennyi sörért sokkal jobb minőségben, alig 4 lírát kellett volna fizetnem.

A firenzei dóm kupolája alatt

Már jól benne jártunk a délutánban, az utcák egyre népesebbek lettek, s a villamosok úgy zörögtek, mint valami vasszekerek. Már Firenzében tapasztaltam, hogy Olaszországban a városokban a személyforgalom bámulatos gyors és amellet a balesetek statisztikája sokkal kedvezőbb mint nálunk. Az autóbuszok, autók úgy száguldanak, mintha állandóan versenyeznének egymással. Közbe-közbe egy-egy régi típusú fiaker is feltűnik a nagy forgalomban. A háború előtti időknek ez a divatos járműve itt kissé furcsa, de érdekes színfoltként hatott.

— És most hová? — kérdeztem Sándort, amint kiértünk a Dantéról elnevezett utcába, ahol mindjárt fényképeztünk egy érdekes magánfogatot bakján mumia-areú, cilindres öreg kocsisal.

— Elsőnek a dómot nézzük meg, — jelentette ki Sándor s nemskára kifordultunk a Dóm-térre, amely szinte szikrázott most a nyári fényben.

A Piazza del Duomo leghíresebb ékessége kétségkívül a Santa Maria del Fiore templom, melynek általánosságban dóm a neve. Az impozáns templom építését 1296-ban kezdték el. Az első építő Arnolfo di Cambio volt, aki a román stílusnak hódolt, majd a következő századokban az építők a gótikus elemeket hangsúlyozták ki, melyekhez néha klasszikus motívumokat

vegyítettek.

A művészetben szerény véleményem szerint a maga korában Toszkána jelentette az ízlés legmagasabb fokát. A firenzei dómmal kapcsolatban azonban nem tudok — egyetérteni a toszkánai ízléssel, amely színes márványrétegekkel akarta minél díszesebbé tenni ezt a székesegyházat. A templom külső tarkasága rámnézve határozottan illuziórontó volt. A fényképek után egészen másnak, szebbnek képzeltem el a firenzei dómot, melynek belseje nem tudott felmelegíteni és áhítatra gerjeszteni. Az erőszakoltan hatalmas méretek hívalkodásnak hatottak, de emeltek közelebb Ahhoz, Akinek tiszteletére ezt a székesegyházat századok nehez munkájával építették. Brunelleschi 91 méter magas hatalmas kupoláját azonban őszinte ámulattal néztük. Ez a kupola, mely építészeti megoldásával ma is esodálatos alkotás, a XV. század közepén épült s nagyszerű dokumentuma az olasz építőművészet akkori fejlettségének.

A dóm freskói viszont hidegen hagytak. Ebben a szinte hívalkodóan nagy méretű templomban pazarabb freskókat vártam. Sokkal figyelemreméltóbbak voltak a művészi fűvefestmények. A székesegyház értékei közül Brunelleschi márvány mellsobrát és a Michelangelo egyik félbemaradt híres alkotását, a Pietát emelem ki.

A Campanile di Giotto az olasz gótika büszkesége

Nem tagadom, az a csalódás, amit a velencei Szent Márk templomban éreztem, többé-kevésbé a firenzei dómban is hatalmába kerített. Sándor hasonló hangulatban volt, mert egy félórás nézdegélés után halkán megkérdezte:

— Nem néznénk meg inkább a campanilét?

Fejemmel intettem igent s erre kimentünk a dómból, hogy a székesegyház mellett levő Campanile di Giotto tüzesebben megtekintsük. Ez a 84 méter magas harangtorony első tervezőjéről, a zseniális festőművészről Giotto-ról kapta nevét, aki a gótika egyik reprezentatív művésze volt. A Giotto harangtorony is remek ízelítőt nyújt ennek a nagy művésznak zsenialitásából, noha tudomásom szerint ennek a toronynak építését mások fejezték be. A tornyot egyébként köröskörül három övben szimbólikus domborművek díszítik. A szobrok közül a kiváló Donatello műve. Kár, hogy ezek a szobrok a domborművek mellett nem érvényesülnek kellően.

— Fel kellene mennünk a to-

ronyba! — proponálta Sándor.

Noha pénzállományunk aggasztóan csökkent, néhány lírát mégis rászántunk, hogy a Giotto-toronyból szétnézzünk Firenze fölött. A látvány valóban nagyszerű volt. — Innen a magasból az Arnó szöke vize kékesen csillogott a napsütésben s a balpartján a Boboli kert zöldje meleg tónusával úgy hatott, mint valami esodálatos tájkép.

Az élmények és emlékek még zavarosan keringtek az agyunkban, mikor kiléptünk a napfénytől izzó Dóm-térre.

Alig néhány lépésre tőlünk egy nyolcszögletű, románstílusú márványépület emelkedett. Ez volt a Battistero, a keresztelő kápolna, mely a XII. században a 30-as és 80-as évek között épült.

— Most búcsúzzunk el a dómtól s nézzük meg a Babtistériumot, — mondtam Sándornak.

Ezzel megegyeszer körüljártuk a „virágok Máriájáról” elnevezett székesegyházat aztán az egyre népesebb téren át megindultunk Firenze másik híres temploma felé.

Borzalmas halál a homokbányában

Egy ártándi cipész mester tragédiája homokásás közben

Balogh József ártándi cipész, aki már hosszabb idő óta munka nélkül volt, tegnap reggel borzalmas szerencsétlenség áldozata lett. A harmincnégy éves keresetnélküli mesterember földmunkát végzett Szöke Géza ártándi gazdálkodó birtokán. Homokbányában dolgozott és amikor egy hatalmas homokhegyet akart meglazítani, több mázsa súlyú homok rázuhant és maga alá temette a szerencsétlen embert. Balogh József az irtózatos megnyilvánulást követően megpróbálta magát kiásni, de eredménytelenül. Munkástársai is erejüket megfeszítve dolgoztak, hogy kiszabadítsák Baloghot a homokásr alól, de

mire Balogh József felől eltakarították a homoktömeget, akkor már a szerencsétlen ember megfult. Csak a holttestét sikerült kihúzni a homokásrból.

Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, majd a debreceni királyi ügyészségnek, amelynek indítványára Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbíró vezetője elrendelte a holttest felboncolását, minthogy a halálessettel kapcsolatban egyes momentumok azt mutatják, hogy gondatlanság forog fent. A vizsgálóbíró a boncoló orvosokkal kiszáll a helyszínre és az ottani vizsgálat során fogják tisztázni a felelősség kérdését.

Abesszíniát kizárják a Népszövetségből

Páris, augusztus 10. Hiteles forrásból származik az az értesülés, hogy az angol és a francia kormány megegyezett Olaszország abesszíniai hódításának tényleges és jogi elismerése dolgában. Ez oly módon történne, hogy a Népszövetségben megfosztják tagsági jogától Abesszíniát és az erre irányuló indítványt Franciaország és Anglia együttesen terjesztene a Népszövetség elé, mielőtt az összeül. Mielőtt azután a volt négy elveszti azt a jogát, hogy a Népszövetségben képviseltesse magát, megszűnik az angol-olasz és

az olasz-francia megegyezés utolsó akadályá.

A Stefani-iroda diplomáciai tudósítója írja: Értesülésünk szerint Sir Eric Drummond római brit nagykövet augusztus vége felé vagy szeptember elején érkezik ide vissza. Előrelátható tehát, hogy gróf Ciano olasz külügyminiszter és a brit nagykövet tanácskozásai ebben az időben kezdődnek. Közben a hivatalok tanulmányozzák azokat a kérdéseket, amelyek a két kormány képviselői között megvitásra kerülnek.

Zalaegerszeg környékén

260.000 pengő kárt okozott a vihar

Zalaegerszeg, augusztus 10. A vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Brand Sándor főjegyző jelentette, hogy a legutóbbi zivatarnak és árvíznek a vármegye déli részében történt pusztítását hivatalos megállapítás szerint 260 ezer pengőre becsülik, de ebbe nem számították bele a magánosokat ért veszteséget, hanem csak a középületek, utak, hidak stb. megromlását.

Vitéz Teleky Béla gróf főispán

szerint a balatonfüredi, tapolcai és sümegi járásban kedvezőtlen a természeredmény. A bizottság elhatározta, hogy jelenti az árvízveszteséget és termés kedvezőtlenebb eredményét a miniszterelnöknek, akitől az inségmozgalom kiterjesztését, a károsult gazdáknak pedig vetőmagot kér. Kéri további 40 ezer hektoliter bor állami összevásárlását, hogy ilyen módon is segítsenek a bajbajutott gazdákon.

Kisipari hirdetések

PAPLAN-VARRODÁMBAN

a legkényesebb igényeket is kielégítem. Úgy hely-, mint gyapjú- és vattapaplant géppel, portalanítva készítek. Jutányos és izléses munka. Garantálva.

NAGY JÚLIA, BURGONDIA 9.

Zománcozott

asztaltűzhely, jól bevált kisipari munka, minden színben felelősséggel készíti Levensik Lajos tűzhelyüzeme, Árpádtér 17. Használt tűzhelyet is becserélek, ráfizetéssel.

CSERÉPKÁLYHÁS!

Hanem fűt vagy rossz a cserépkályhája!

MESE ISTVÁN KÁLYHÁS

olesón megcsinálja. Új kályhák olesó árban kaphatók. Debrecen, Rákóczi-u. 37.

EL NE FELEJTSEN VÁSÁRLÁSAINÁL A DEBRECZENI UJSÁG-ra hivatkozni.

PAPLANOKAT

minden kivitelben szépen, jól és olesón mindenki által elismert, 28 éve fennálló

DEBRECZENINÉ-nél készíttesse: Kossuth u. 11

HA DIVATOSAN

és elegánsan akar öltözködni, akkor ruháit

FERENCSCSICS JÓZSEF

úrdívtársalójában készíttesse. CSAPÓ-U. 17. (Színházutatójára.)

Figyelem! Figyelem! MIELŐTT LAKÁSÁT KIFESTETNÉ

ajtót, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjtalan árajánlatot

SZEKERES

festővállalatától HOMOK-U. 122. (Telefon 13-19. sz.)

A KISIPART CSAK ÚGY TUDJUK TAMOGATNI. HA VÁSÁROLUNK IS NALUK.

HIREK

1937 augusztus 11. Szerda.

Prot.: Tibor, Kath.: Zsuzsanna.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Mégváltó” Piac-u. 18. a Bikával szemben.
„Tisza” Jónap Aladár, Magoss György-tér 9., a kórházzal szemben.
„II. Rákóczy” Arany S. A. örökösai, Külsővásártér és Miklós-u. sarok.
„Nádor” Németh László, Szt. Anna-u. 64.

Aki szeret engem...

Aki szeret engem —

Egy szőkefirtú, szőkearú

Szép leány?...

Vagy göndörhajú, sötétszemű

Barna tán?...

Csupa szépség, jóság, mosoly és szeretet?

Minden lépése munka és imádság?...

Vagy sántái ritmus,

Romlás, bomlás és kárhozat?...

Ó az, ki éjjel-nappal

Kéjt és csókokat osztogat?...
— — — — —

Hol van? Merre van, aki szeret engem?

El? Meghalt? Vagy nem született meg

Itt?...
— — — — —

VÁRALJAI KÁLMÁN

— Vasárnap érkezik haza Hollandiából Fáy István főispán. — Mint ismeretes, Fáy István főispán két héttel ezelőtt, mint a Magyar Cserkész Szövetség egyik delegáltja a Hollandiában tartott cserkész világtalálkozóra utazott. Fáy főispán értesülésünk szerint vasárnap, augusztus 15.-én érkezik haza Hollandiából és hétfőn, vagy legkésőbb kedden átvészli hivatalát.

— A honvédelmi miniszter üdvözölte József főherceget 65. születésnapja alkalmából. Budapestről jelentik. Róder Vilmos honv. miniszter, a miniszterelnök helyettese ma délután megjelent József királyi herceg tábornagnál, hogy a magyar kormány és a m. kir. honvédség nevében jókívánságait fejezze ki a királyi herceg 65. születésnapja alkalmából. Ugyanakkor a szabadságon külföldön levő Darányi Kálmán miniszterelnök üdvözlőtáviratot küldött a királyi hercegnek.

— Mussolini ünneplése Sziciliában. Gaetából jelentik, hogy Mussolini miniszterelnök gépkocsin megérkezett a gaetai kikötőbe, ahol a hatóságok vezetői s nagy tömeg ünnepelte. A kikötőben horgonyzó hadihajók üdvözlésekkel fogadták. Az ünneplés után Auore nevű vachtúnak fedélzetére szállt s elindult Szicília felé. Mint Kalábriából jelentik, Mussolini fogadására nagyszabású előkészületek történtek. A fasiszta pártszervezet Szicília szigetén emlékoszlopot emelt, előtte óriási transzparens áll, rajta ezzel a felírással: Dux. Az egyes betűk magassága 36 méter.

— Halálos autókarambol. Párisból jelentik. A francia operett-szín Pizella néven ismert közkezdelt művésznője, aki az utóbbi időben több fimben is szerepet játszott, Páris mellett az országúton halálos gépkocsiszerecséltenséget ért.

A MISKOLCI KOCSONYÁBAN...

Hogy mik nem történnék a mai világban, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Például sehogy nem megy a fejemből ez a történet a miskolci békáké. Amint talán már méltóztattak is értesülni róla a régi anekdota a kocsonyában pislogó békáról feljött. Még pedig a következőképpen:

Az ugráló társadalomban úgy látszik, gyenge a hírszolgálat, mert a jelek szerint az Abesszin háború sikerének híre csak most jutott el a miskolci vizek partjára. A fénves siker hallatára az összes miskolci békák elhatározták, hogy ők is hont foglalnak. A hold fényénél tartott népgyűléseken a békaszónokok gyűjtő beszéde után egyhangúlag harsogta a brekegőkórus:

— Gyerünk hont foglalni!

A honfoglalás színhelyül a miskolci hídakat szemelték ki, s haladéktalanul és hadüzenet nélkül megindították hadaikat az ellenséges terület felé. Mégpedig kitűnő eredménnyel. A megszállt hídakon napok óta nem mernek közlekedni a békeszerető miskolciak, a hátrabak pedig irtóhadjáratra esküdtek az ugráló népség ellen. Hogy milyen eredménnyel, arról még nem érkezett jelentés.

Hát mit szólnak ehhez, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim. Ebben nem megáll a szó, s csak annyit tudok kinyögni, hogy kár volt az ördögöt minduntalan a falra festeni... Mert ezután a miskolci hídok pislog a béka. torló.

Ötvenezer néző a szegedi ünnepi játékok előadásain

Szeged, augusztus 10. Hét előadást tartottak eddig a Dóm-téri játékok során és hivatalos statisztikák szerint már eddig több, mint ötvenezer nézőt látta végig a szegedi ünnepi játékok produkcióit. Két alkalommal nézőtéri rekordot javított az érdeklődés. Az ember tragédiája és a János vitéz egy-egy előadásán, több, mint tízezer ember gyűlt össze a Dóm-téren, úgyhogy különleges intézkedésekkel kellett a nézők nagy tömegét elhelyezni. A hétezer személyes tribünön majd minden este táblás ház mutatta a rendkívüli forgalmat. Az elmúlt héten az összes szállodai szobákat már előre lefoglalták és a város több, mint kétezerétés magánlakásában helyezte el az érkező vendégeket. Jelentős mértékben növekedett az ideai játékokra érkező külföldiek száma, különösen nagy tömegekben érkeztek kirándulók Jugoszláviából, Romániából és Csehszlovákiából. Felhívó volt, hogy hétfőn, hétköznap ellenére is teljesen táblás ház nézte végig a János vitéz második előadását. Vasárnap fejeződnek be az ünnepi játékok, szerdán és vasárnap a Bizánc előadását ismétlik meg, csütörtökön a János vitéz, szombaton pedig az ember tragédiáját adják elő. A János vitéz csütörtöki előadásáról a rádió helyszíni közvetítést ad a Dóm-térről. A rendkívül érdeklő-

désre való tekintettel tervbevétték az előadások meghosszabbítását, de tekintettel a technikai nehézségekre és arra, hogy Szegeden szereplő művészek legnagyobb részének a jövő héten már Budapesten kell lennie, valamint arra, hogy a budapesti Szent István-hét rendkívül idegenforgalma miatt további különvonatokat az államvasút nem indíthat, a város vezetősége kénytelen volt a játékok meghosszabbításától elállni, annak ellenére, hogy az ideai előadások hozták meg a legnagyobb forgalmat és a legnagyobb érdeklődést a Szegedi Szabadtéri Játékok hatéves múltja alatt. A játékok utolsó előadásaira a következő vonatokat indítják: szerdán délután Budapestről, csütörtökön Budapestről, Baja—Kaloocsáról, szombaton Veszprém—Székesfehérvárról, Sarkad—Gyula—Békéscsabáról, a vasárnapi záróelőadásban pedig Budapestről, Cegléd—Nagykőrös—Kecskemétre és Szolnok—Kunszentmárton—Szentendréről. 50 százalékos utazási kedvezményrel 15.-én estig lehet Szegedre utazni. Visszatérni 18.-án éjfélig lehet, a külföldiek pedig 20.-án éjfélig vehetik igénybe a visszatérési kedvezményt. A rendkívüli vízummentesség határideie 15.-én lejár, 16.-án láttamozzák utójára Szegeden az utleveleket.

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reccsenként felkeléskor egy kis nobár természetesen „Ferenc József” keserűvizet, mert az a hőmérséklet szabályozza, a nyomoremeztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Orvosok ajánlják.

— A béke ára 100 milliárd pengő. Ilyen hatalmas összeget költ Anglia fegyverkezésre, hogy a fegyverek erejével megvédhesse a békét. A világtörténelem legnagyobb arányú fegyverkezéséről közöl érdekes ismertetőt Tolnai Világlapja legújabb száma, amely ezenkívül még a rakétarepülésről, a hindu egyházi szokásokról, a narkózisról és a déljelző ágyúlovásról közöl érdekes cikkeket. — Közel száz érdekes képet, a legkiválóbb írók novelláit és nagyszerű folytatásos regényt talál még az olvasó a népszerű képeslapban, Tolnai Világlapja ára 20 fillér.

— Két híres londoni magyar színész Budapestén. Rendkívül érdekes kénekkal illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmroport és több, mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban, A Délibáb egy száma 20 fillér.

— Rendőrségi hírek. Tóth Gyula István-út 27. szám alatti lakos kamrájából ismeretlen tettesek kerékpárjának minden alkatrészét ellopták és a biciklinek csak a vázát hagyták ott. — Vitéz Maróthy László a közfelfüggetlési vállalat nevében jelentést tett a rendőrségen hogy ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán egy személgyűjtő kocsit kerekét ellopták. A rendőrségi nyomozás mindkét esetben megindult.

CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

Eljegyzés. Bácsi Mancika Alsó-józsa és Szolnok Sándor Debrecen, jegyesek.

— Felhívás. A légóalmi segédcsoportokba beosztott légóalmi szolgálatosokat felhívom, hogy f. évi augusztus hó 15.-én, délelőtt 8 órakor a tűzoltóaktanyában megtartandó gyakorlaton és bemutatásokon jelenjenek meg. Vitéz Boskó Mihály m. kir. rendőrfőfelügyelő, légóalmi parancsnok.

— Hatalmas őstulok-esontvázat találtak a kecei határban. Kaloocsáról jelenté tudósítónk: Kecel község határában, ahol a gazdák tözeget termelnek ki, munka közben a tőzeg között egy 170 cm. magas és majdnem 3 méter hosszú őstulok esontvázára bukkantak. A munkások a teljesen ép esontvázat óvatosan kiemelték a földből és akkor észrevették, hogy a koponyán két hatalmas szelárgázó szarv díszlik. Az érdekes leletet a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajánlották fel.

— Nagykőrös szobrot emel egy kisgazdának. A futóhomok kerti kultúrájának régi híres városa Nagykőrös, amelynek homokját az ottani gazdák szorgalmas munkája kincsethöz talajjal tette. Ebben a munkában oroszlanrésze volt a város egyik egyszerű kisgazdájának, B. Tóth Ferencnek, aki úttörője volt az alföldi esomegesző telepitésnek. Az ő munkájának köszönheti Nagykőrös, hogy ma a magyar esomegesző termelés egyik főhelye. A város gazdaságát hálóját úgy mutatja ki, hogy szobrot emel a zseniális gazdátársnak, a szobrot szeptember első felében tartandó Nagykőrösi Arany Napok keretében leplezik le.

Cukorbetegek részére nélkülözhetetlen!

A cukorbeteg kosztja

Írta: Dr Horvai Lajos

E fontos mű a következőket tartalmazza: Hogyan alakul ki a cukorbeteg kosztja? — A cukor- és szénhidrátmentes alapkoszt. — Miként használjuk fel a megengedett szénhidrát-tartalmú élelmiszereket? — A zsírszegény és fogyókoszt. — Egy főzeléknep. — Zablisznap és más szénhidrátmentes napok — Az insulinnal kezelt cukorbetegek kosztjáról. — A cukorbeteg gyermek kosztja. — Diétás előírások. — Élvezeti szerek. — Folyadéknapok. — Püszerek. — Gvomor- és hélyzavarok. — Gvümlösök. — Levesek. — Lelki izgalmak. — Mártások. — A sacharin. — Saitok, saláták, szalonna. — Idényéltapok. — Konyhareceptek. — Néhány őszinte tanács cukorbeteg részére.

ÁRA: 2·60 PENGŐ

Beszerezhető a DEBRECZENI UJSÁG kiadóhivatalában, Piac-utca 56. szám.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasság: Czukor Miklós okl. mérnök — Róth Lili. Vindt Sándor marha kereskedő — Fischer Irén.

Születések: Bodolay Ferenc honv. őrmester fia Endre Emőd. Simon János npsz. fia János József Kónya József Lajos árukihordó fia Lajos. Szabó István törzsőrm. fia István Zoltán. 2 törvénytelen és 5 halvaszületett gyermek.

Halálozások: Kiss Albert magán-tisztviselő r. kat. 40 éves, Kartács-u. 14. Major Róza ref. 9 hónapos Német-u. 57. Karikás Margit ref. 21 éves Oláh Károly-u. 9. Nagy József ref. 68 éves Vengéd-u. Kurucz József r. kat. 45 éves.

— **Akinek a vérnyomása magas és szívüködése rendetlen,** úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorrra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet iszik. Orvosok ajánlják.

— **Singer Gyula** áll. vizsg. fogász m. fogászati műtermét Arany János-u. 12. sz. alá helyezte át. Foghúzás, fogfémzés, műfogak.

— **Maláriakutató állomás Letenyén.** Zalaegerszegről jelentik: Az egészségügyi hatóságok a zalamegyei társadalom lelkes támogatásával Letenyén maláriakutató állomást létesített. Ez az állomás, amely az első az országban, már a legközelebbi napokban megkezdí működését. Elsősorban a maláriában megbetegedett embereknek juttat az intézet ingyenes gyógyszert és részletes alapos tudású szakorvosok kezelésében. Ezenkívül a kutatóállomás feladata a fertőző vidékek vizeinek megvizsgálása, a maláriát terjesztő szunyogok kúpusztítása és a fertőző vizek lecsapolása, illetve fertőtlenítése.

Egy debreceni leány öngyilkos akart lenni a hajdúszoboszlói személyvonaton

Tegnap este a Budapest felé haladó személyvonatra felszállt egy csinos leány, aki a vonat elindulása után izgatottan viselkedett. Az utasoknak is feltűnt a leány különös viselkedése és többen figyelmeztették a kalauzt, hogy tartsa szemmel a leányt, aki valószínűleg öngyilkosságot akar elkövetni. A vonaton szolgálatot teljesítő kalauz beszélgetésbe elegyedett a leánnyal, aki be is vallotta, hogy öngyilkos akart lenni. Hajdúszoboszlón a leányt átadták a rendőrnek, aki előállította a kapitányságon. Kihallgatása so-

rán elmondotta, hogy Bakos Olgának hívják és Debrecenben, Erzsébet-utca 17. szám alatt lakik Nagy József kovácsmesternél. Esetleges öngyilkossági kísérletének okára nézve azonban nem adott felvilágosítást.

Ezután Bakos Olgát a hainali személyvonattal egy detektív Debrecenbe hozta és itt átadta a rendőrkapitányságnak. Az elkeresedett leány a rendőrségen kijelentette, hogy lemond öngyilkossági szándékáról és így elbocsátották.

— **A népus nem mond le Abessziniáról** — írják az angol lapok. A vasárnapi angol lapok egyrésze azt írja, hogy az exnépus rövidesen formálisan is lemond Abesszini trónjáról és átköltözik a kontinensre. A hétfő reggeli lapok a londoni abesszini követség cáfolatát közlik. A követség — így szól a cáfolat — felhatalmazást kapott annak leszögzésére, hogy Hailé Szelasszié nem szándékozik trónjáról lemondani, még kevésbé országának függetlenségéért vívott harcát feladni. Meggyőződése, hogy a Népszövetség segítségével visszaszerezheti országának függetlenségét.

— **Vita közben halálra szurkálta a fiát,** Véres családi tragédia játszódott le Dunaföldváron. Gallya István jómódú gazdálkodó évek óta haragban élt László nevű fiával, aki többször szemére hányta apjának, hogy a szőlőbirtokot eladta és elpazarolta az árát. Tegnap is erről vitatkoztak, mire az apa annyira felbőszült, hogy a kezébe kerültkonyhakkal többször fia arcába szúrta. A fiatalember eszméletlenül rogyott össze. — Kórházba szállították. Az apja erős alkoholistá és ittas állapotában követte el tettet.

— **Az olasz követ látogatása Oroszában.** Da Vinci budapesti olasz követ tegnap délután a követség tisztviselőinek kíséretében Oroszára érkezett, hogy az ott élő olasz családokat meglátogassa. A követ öt oroszúzi családát látogatta meg, érdeklődött anyagi helyzetükről és közölte velük, hogy az olasz állam költségén visszatérhetnek Itáliába. Három család továbbra is Oroszában marad, két család azonban igénybeveszi az olasz állam segítségét és rövidesen visszautazik hazájába. Da Vinci követ késő este tért vissza Budapestre.

— **Tiltakoznak a svéd liberálisok Edennek a Nobel-díjjal való kiüntetése ellen.** Stockholmból jelentik: Svéd lapok vetették fel azt a gondolatot, hogy Edent „a népszövetségi gondolat hátraharcosát s a béke törhetetlen hívét” jutalmazza meg a Nobel-békedíjjal. Annál nagyobb feltűnést kelt most a svéd liberális párt lapjának, a Tinninger-nek cikke, amely a meghatározottabban szembeáll e tervekkel. A lap nem vonja kétségbe Eden jóakarátát, de azt mondja, hogy fáradozásainak gyakorlati eredménye vajmi kevés a világ békéjének szempontjából.

— **Zalában a fűrők elérték a földalatti olajmezőt.** Nagykanizsáról jelentik: A zalamegyei Lispén magyar és angol mérnökök vezetése alatt szünet nélkül folyik a munka új olajkútak feltárására. A legújabb fűrősnél 1521 méterre hatoltak a föld alá és megtalálták a zalai olajmedencét. Kiterjedését a geológusok még nem tudják pontosan. Állítólag száz olajkútát állítanak fel Zalában.

— **Szíven lötte magát egy munkanélküli.** A vécési vasúttöltés mellett holtan találtak egy fiatalembert, aki, mint megállapították, szívenlötte magát. Az öngyilkos Szabó György 30 éves munkanélküli, a Halom-utca 35. sz. házban lakik. Nyomora miatt ment a halálba.

— **Sváje elnöke Párisban.** Motta svájci szövetségi elnök napok óta a legszigorúbb inkognitóban Párisban tartózkodik. Hétfőn kirándult Fontaineblauba, azután meglátogatta a képzőművészeti kiállításokat és délután kiment a világkiállításra. A párisi svájci követség nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Motta elnök párisi látogatásának nincs politikai célja.

— **Az óceánrepülés mindennaposá válik.** Newyorkból jelentik: Fokker, a világhírű repülőgépgyáros, aki az amerikai Douglas repülőgépgyár európai vezérképviselője, a jövőben ezeket a hatalmas amerikai utasszállító repülőgépeket nem hajón küldi a megrendelőknek Európába, hanem a gépek minden esetben át fogják repülni az Atlanti óceánt. Legutóbb az egyik svájci repülőársaság rendelt új modellű 30 üléses gépeket s ezeket a Fokker-gyár már légi úton akarja leszállítani. A gépeket az óceánrepülésre különösen nagy benzintartályokkal szerelik fel, ezeket az érkezés után leszerelik, hajóra rakják és a következő gép ugyanazzal a benzintartállyal teszi meg az utat. A híres holland repülőgépgyárost nem rekordláz indította erre az elhatározásra, hanem egyszerű takarékosági szempont, a folyton növekvő repülőgépek hajón való szállítása drága, a légi út olcsóbb.

Szenvedések és Szenvedélyek

Regény.

Ira: **POPOFF MIHÁLY**

(19)

A bolsevizmus meghal.
De Oroszország élni fog!

Mikor feltápáskodott az én kőzámom csak ennyit mondott:

— Ember vagy pap, az apád te-remtését.

Elbűcsűztam és nyájasan felajánloltam nekik, hogy amennyiben jövendőben is kedvük szottyan egy kis testgyakorlásra mindenkor örömet állók híveim rendelkezésére.

Ez az eset azonban másnap temett csak nem várt, dús gyümölcsöt. Kis fára lett volna szükségem. Az intézőm azonban hiába mondta a kozákoknak, hogy hozzák be az erdőből. Azok fülük botját sem mozdították.

Másnap még alig pitymallott nagy lármára ébredtek. Az intéző veszekszik valakivel. Szekérzörgés, őlfarobaj. Elhozták a fát. Nem sokat, csak vagy negyven szekérrel.

Jön be az intéző, azt mondja:

— Ezek tisztára megőrültek, a saját fájukat hozták. Azt meg visz-

szá sem lehet küldeni, mert sértés. Ebből emberhalál lesz.

— Vigyen nekik pár veder pálinkát — mondtam, — itt már nincs mit tenni.

Lerakták a fát, aztán ittak. Három veder vodkát. Mind megitták. Beszélgettek. Behallott az ablakomon:

— Azért kibuihatna ördögadta papja, nem esapná el a hasát, ha inna velünk egy kortyot.

— Tudod, hogy nem iszik csak vizet.

— Hát ezt nem értem, pap oszt nem iszik, ez nem tiszta dolog.

— Befogjátok már a pofátokat végre — vágta el a disputát egy böles, öreg kozák. — Nincsen ember hiba nélkül. Még ha pap akkor is. Gyarlók vagyunk mindnyájan. De én csak azt mondom, hogy ezt a hibáját elnézhetjük a papnak. — Ha nem iszik, hát nem iszik. Utóvégre nincs is tökéletes ember a világon.

Az udvarom azonban olyan volt, mint egy faraktár.

Hej régi jó idők, minek is rátok emlékezni nyomorúságos napokon. Gyverünk hordárkodni, mert felkopik az állunk.

Miután az epolettek a zsebemben voltak, ruhám még jobban megkopott, keshedt már mintsem feltűnést kelthettem volna vele, odaugrottam a rakodáshoz.

— No mi az — hunyorgott rám egy vágottképi alak, — tán melőzni akarsz testvér.

Hát melőzni akartam. Beszéltem valami főtörgerfélével és pár perc múlva már főtisztelendőségem válla-ra nemcsak az egyházi teher nehezedett, hanem egy hatalmas láda is. Beláttam, hogy a sport is

más, meg a hordárkodás is. Különösen a lábaim látták be, minduntalan össze akartak csukodni. Déltre holtfáradt lettem. Délután kezdtem megszokni és este, mikor átvettem a napszámot megállapítottam, hogy a munka nem szögyen ugyan, de egyelőre nem nemesedtem tőle valami nagyon. Legalább külsőleg nem. Piszkos voltam, mint az ördög. Zubbonyom vállamtól a könyökömig felhasadt és minden izmom égett, saított. De pénz volt a markomban. Kevés idő múlva pedig kenyér. Zabkenyér és egy nagy darab rosszillatú hal. Éhes voltam mint a farkas. A rakodópart lépcsőjén ülve ettem, a többi is. Azaz nem ettem, faltam. Mikor az elemőzsia elfogy, akkor kezdődik a beszéd. A vágottképi becsapta a bicskát és felém hunyorgatott:

— Na, izlik a melő?

A munka és az evés, ez a két ősbemeri funkció összelegíti az embereket. Eleinte gyanakodva pislogtak rám. Aztán eszükbeüthetett, hogy bírtam a legnehezebb lédát is, és a gyanu felengedett. Ültünk a víz fölé lógatva a lábunkat, mögöttünk izzott a város ezer lámpaszeme, fényesikok csorrantak a fekete vízre. A városon kívül voltunk, alatta, a mélyben. Az emberek beszéltek. A szegényember beszéde árulósabb és bölesebb mint a förténelem és a szociológia együttvéve. Megdöbbenve hallgattam ezt a beszédet. A vágottképi, meg egy lapos koponyájú tatárforma vitték a szót. A többi helyeselte. Hogy mennek már a fehérek a fenébe, rosszul áll a szénájuk, aztán feljön a nap, a vörös nap.

— Lesz még itt jó világ — morgott a tatár.

— De lesz ám — bömbölte rá egy hatalmas szőke óriás, paplanos ágyban hálunk, a burzsujnak jó lesz a flaszter is.

— Á — legvintett a tatár, — akit eceer — és olyanforma mozdulatot tett a kezével a nyaka körül, mint a megfojtás. — Urak? nyekk oszt nem kell neki selyempaplan.

— Ne kívánd azt, ami a te felebarátodé — szóltam esedesen közbe.

— Mi az, tán pap vagy, te veres szakállú — mordult rám a vágottkényű.

Felálltam.

— Az vagyok.

— Mit keresel itt, mit veszed el a kenyeret a szánkából spion, burzsuj, kutya — mordultak rám összeszeszorított fogakkal.

Pap vagyok, spion nem vagyok, burzsuj sem vagyok, koldus vagyok, mint ti, a kenyereteket nem veszem el, a magam falatját keresem itt veletek, láttátok dolgoztam érte. De ti kutyák vagytok, hálátlan kutyák, azt a kezét marjátok, amellyk védett benneteket, az édesanyátokét, Oroszországot.

— Link duma — acsarkodott a tatár.

— Te hallgass, te nem vagy orosz, de ti oroszok vagytok-e?

— Proletárok vagyunk, — hiába papolsz, ott a haza ahol a kenyér van.

— Ezt jól mondtátok, ott a kenyér ahol a hazátok van. Mondjátok, testvéreim, ki ütötte meg közületek valaha az édesanyját? Mikor az beteg volt, halálos, nagy beteg? Feleljetek, meg tudtátok volna tenni, megütni azt, aki a szíve alatt hordott benneteket?

(Folytatjuk)

Meghalt Biharmegye békebeli főispánja. Berettyóújfaluból jelentik: Fráter Barnabás, Bihar vármegye békebeli utolsó magyar főispánja 70 éves korában meghalt Nagyváradon.

Tatarescu holnap kihallgatásán jelenik meg a királynál. Bukarestből jelentik: A „Dimineața” közli, hogy Tatarescu holnap kihallgatásán jelenik meg Károly király előtt s rámutat azokra a körülményekre, amelyek a kormányt távozásra fogják kényszeríteni. Kormánykörök véleménye szerint megbízatását az uralkodó októberig mindenestre meghosszabbítja.

Augusztus 30-án lesz a kisantant-konferencia. Bukarestből jelentik: A legközelebbi kisantant-konferenciát augusztus 30-a és szeptember elseje között tartják Színajában. Sztójadinovics igazságügyi miniszterelnök csak ekkor tud az értekezleten megjelenni. Az értekezlet után a három külügyminiszter együttes kihallgatásán jelenik meg a király előtt.

Elütötte az autó a szoboszlói úton. Kedden este bement a mentőállomásra Tardik Sándor 16 éves, Teleki-utca 55. szám alatti lakos, aki első segélyt kért. Közben elmondotta, hogy négy kilométerre Debrecenből ismeretlen autó elütötte és az árokba került. Mire magához tért, a gázoló autó gyors iramban elhajtott. Tardik Sándor zúzott és vágott sebet kapott, azonban állapota nem súlyos. Első segélynyújtás után felment a rendőrségre, ahol megletelle feljelentését.

San-Salvador kilépett a Népszövetségből. Genéből jelentik: San-Salvador kormánya közölte a Népszövetség főtitkárával, hogy gazdasági okokból kénytelen kilépni a Népszövetségből.

Leesett az asztról, eltörte karját. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap. Tóth Gáborné 54 éves mosónő, Kar-utca 34. szám alatti lakos szobájában. Az asztal tetejéről ruhát akart felteríteni a kihúzott kötélre. Az asszony olyan szerencsétlenül esett le az asztról, hogy balkarját eltörte. A kihívott mentők első segélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol felvették ápolásra.

Amerikában lezuhant egy repülőgép, három ember életét veszítette. A davtonai repülőtéren a Keleti Légiforgalmi Társaság egyik nagy utasszállító gépe mindjárt felszállás után lezuhant s a repülőtér közelében lévő mocsárba esett. A gép két vezetője és egy utasa életét veszítette. Egy utas súlyosan, négy pedig könnyebben megsebesült.

Oláhországban letartóztattak egy kalapszalontulajdonost, mert a kalaphalm nemzetszínű szalag volt. Bukarestből jelentik: Az „Universul” szerint Galacon Lichtenberg Paula kalapszalontulajdonos házkutatást tartottak s több olyan kalapot koboztak el, amelyen a szalag piros-fehér-zöld színű volt. Lichtenberg Paula ellen nemzetgyalázás címén eljárást indítottak. A katonai ügyészség most állítja össze azoknak névsorát, akik a szalomból kalapot vásároltak. Ezeket is el fogják kobozni.

Meghalt a szegedi motorkerékpárszerencsétlenség mindkét áldozata. Szeged, augusztus 10. A kedden reggeli motorkerékpárszerencsétlenség első halálos áldozata Temesvári Ferenc máv. segédtiszt volt, aki ma reggel a kórházban meghalt. Bencsik Béla 34 éves szarvasi vendéglős, aki súlyos koponya alapi törést szenvedett, ma este halt meg a kórházban.

TESTEDZÉS

A Bocskay-Phöbusz mérkőzéssel nyitják meg a Nemzeti Bajnokságot

A Nemzeti Bajnokság hivatalosan augusztus 22-én kezdődik. Ezen a napon játsszák le a Ferencváros—Hungária örök derbit. A Bocskay fővárosi vendégszereplésének mindig nagyszámú nézője akad, mert a Bocskaynak Budapesten még ma is több híve van, mint Debrecenben.

A derbi elől a Phöbusz hétköznapra menekült. Tárgyalásokat kezdett a Bocskay vezetésével, amelynek az lett a

vége, hogy a Phöbusz—Bocskay mérkőzést nem 22-én, hanem 21-én, szombaton játsszák le. Így ezzel a mérkőzéssel nyitják meg a Nemzeti Bajnokság harmadik évét. A Bocskay egyébként komolyan készül a szezonnyitó mérkőzésre, mert ha egy napra is, de szeretne bajnoki tabella élére kerülni. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha a Phöbuszt megadásra kényszeríti.

Pénteken kétnapos lengyel turára indul a Bocskay

A Bocskay az elmúlt héten a Felvidéken kétnapos mérkőzést bonyolított le. Szombaton Beregszászon a BSE ellen 1:1 arányban döntetlenül játszott, vasárnap pedig Munkácsen 3:2 arányban vereséget szenvedett. Ezek a mérkőzések már bemelegítő mérkőzések voltak, ami nem a legjobban sikerült.

Ezekből az eredményekből azonban még nem lehet arra következtetni, hogy a csapat nem jó. A Bocskay most újabb

kétnapos turára indul. A csapat pénteken ül vonatra és Lembergbe utazik, ahol szombaton az Ukaina, vasárnap pedig a Hasmoneah lesz az ellenfele. A Bocskay ezeken a mérkőzéseken csiszolja össze azt a csapatot, amellyel a bajnokságot meg akarja kezdeni.

A lengbergi mérkőzés után a csapat azonnal hazautazik és itthon készül a Phöbusz ellen.

A Bocskayt nem engedik a Stadionban tréningezni

A bajnoki szezon közeledése miatt a Bocskay minden héten két edzést tart. Kedden van a kondícióedzés, csütörtökön pedig a kétkapus edzés. Ezek az edzéseken a játékosok komoly munkával készülnek a bajnokságra, mert Debrecen lakossága elvárja tőlük, hogy Debrecen színeit mindenkor és mindenütt kifogástalanul képviseljék.

Az tény, hogy a csapatot jó szereplést követelnek. De nem tudunk egyetérteni azokkal, akik a csapatot nem engedik be a Stadionba. Már a múlt évben is volt erre példa. Az idén a múlt héten történt meg először, hogy szerdán még

a játékosok sem tudták, hogy hol lesz az edzés. A közönség pedig nagyon kíváncsi volt a csapat első szereplésére és így azok sem tudták meg. A végén aztán a DTE-pályán gyűltek össze a játékosok.

Kedden ismét kellemetlen meglepetés érte a csapatot. Délután a Stadionban összegyűltek, hogy a kapu háta mögött tréningezzenek, de ezt sem engedték meg. A pályatulajdonos amatőregyesületől nem kívánhatjuk, hogy pályáikra engedjék a Bocskayt, mert azok a Stadionért fizetik a súlyos összegeket. Így tehát a Bocskaynak a Stadionban van a

MÁVAUT Autobuszmenetrend MÁVAUT

Érvényes 1937 június 27-től szeptember 8-ig.

Debrecen—Miskolc

740	1500	2200	Debrecen	1000	1615	2130
839	1730	030	Hajdúnánás	730	1345	2020
1020	1805	—	Miskolc	650	1250	1815
1055	2015	—	Lillafüred	615	1215	1735
1135	—	—	Ujhuta	—	—	—

Menetjegy	Miskolcra 7.50 P.	Lillafüredre 8.70 P.	Ujhutára 9.40 P.
Menetértijegy	12.50 P.	14.— P.	15.50 P.
(Hétvégén)	10.— P.	11.50 P.	13.— P.

Debrecen—Békéscsaba

1415	1730	1855	Debrecen	955
1532	1850	2022	Püspökladány	835
1636	1951	2052	Szeghalom	734
1805	2120	2120	Békéscsaba	605

Menetjegy	Szeghalomra 4.70 P.	Békéscsabára 7.50 P.
Menetértijegy	8.50 P.	13.— P.

Debrecen—Kisújszállás

1415	1730	1855	Debrecen	955	1025	1410
1535	1850	2022	Püspökladány	725	835	907
—	—	2052	Karcag	652	—	837
—	—	2120	Kisújszállás	620	—	750

Menetjegy	Karcagra 2.90 P.	Kisújszállásra 3.80 P.
Menetértijegy	5.— P.	6.50 P.

Debrecen—Hajdúszoboszló

920	1030	1415	1730	1855	Debrecen	955	1025	1410	1836	1902
952	1102	1445	1800	1926	Hajdúszoboszló	925	953	1338	1804	1834

Menetjegy	1.20 P.	Menetértijegy 2.— P.

A debreceni adatok az Arany Bika előtti megállóhelyre vonatkoznak.

JELMAGYARAZAT:

- × = csak hétköznap;
- + = csak vasárnap és ünnepnap;
- ▲ = csak szombaton és aug. 19-én közlekedik.

helye. Szerény álláspontunk szerint pályakímélésről sem lehet szó, amikor a Bocskayt kitiltják a pályáról, mert ha a háromnapos lovasmérkőzés nem tette tönkre a pályát, akkor egy edzés, amelyet nem is a pályán, csak a kapu mögött rendeznek, az nem teheti tönkre.

Ha a Bocskaytól jó szereplést akarunk, akkor a csapatnak hozzá kell szokni a pályájához, mert egyébként nem ér semmit a pályaválasztó jog. Ertesülésünk szerint a Bocskay vezetésébe komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a Stadionot otthagyja és valamelyik amatőrcsapat pályáját veszi igénybe. Ha ez bekövetkezik, ami nem lehetetlen, kérdezzük, mi értelme volt a Stadion költséges megépítésének? Ha a Bocskay nem csinál forgalmat a Stadionnak, akkor be lehet zárni kapuit, mert lovasmérkőzés legfeljebb csak egyszer van egy évben Debrecenben.

SPORTHÍRMONDÓ

Az Elektromos nem köteles kiállni 22-én a Kispest ellen, mert a Főiskolai válogatotthoz játékos ad. Ugyancsak nem köteles a Ferencváros szeptember 12-én a Budafok ellen kiállni, mert ezen a napon játssza az első Közép-európai Kupa mérkőzését. Így döntött a Nemzeti Liga ülése.

A Magyarországra utazó lengyel válogatott úszó- és vízpolócsapat tagjai kedden a székesfehérvári versenyzőkkel mérték össze erejüket. Az úszószámokban a lengyelek győztek, a vízpolómérkőzésben pedig 6:4 (4:2) arányban a magyarok.

Mozik műsora:

Hungária: Mazurka. Csókra szülemtem.
Vígcsfűház: Rád bízom a feleségem.

Szerdán: fél 9 órakor!
ANTONIA
Kísérőműsor: „Színhős.”
Joe Brow vígjátéka.

15—20 FILLÉRREL OLCSÓBB LETT
A BÚZA A KÉSZÁRUPIACON

A készárupiacon lanya irányzat mellett a forgalom szűkebb keretek között szorult. Búzában 4050 mázsa cserélt gazdát, a felsőtiszai 20 fillérre, a tiszavidéki és a többi Állomásra származó áru pedig 15 filléres árvesztés mellett.

Ó- és újbúza: tiszavidéki 77 kg-os 20.55—20.55, 78 kg-os 20.45—20.75, 79 kg-os 20.70—20.95, 80 kg-os 20.35—21.05, felsőtiszai 77 kg-os 20.15—20.45, 78 kg-os 20.35—20.70, 79 kg-os 20.60—20.90, 80 kg-os 20.75—21.05.

Rozs (új): pestvidéki 19.20—19.35, más származású 19.30—19.45.
Takarmányárpa (új): elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 16.15—16.40.
Zab (új): 16.55—16.75.
Tengeri: tiszántúli 12.00—12.15, egyéb áll. 12.00—12.15.

Örlemények: korpa 11.50—11.60, 8-as liszt 14.40—14.70.

Magvak és hüvelyesek: káposztarepca 32.25—32.75, kék mák új 88—90.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 248 darab sertést. Előző napi maradvány 73 darab. A vásár állományából angol hússertés 90 darab. Árak: I. szedett 95—96, silány 84—90, exportzsír, márkázott 164 fillér kg-ként.

DEBRECZENI UJSÁG útján

diákot, diáklányt kap teljes ellátásra!

Adja fel hirdetését kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56

Debrecen sz. kir. város Polgármestere

ad 33.498/1937. fj.

HIRDETMÉNY

A 33.498/1937. fj. sz. s a f. évi augusztus hó 6. napján kelt pályázati hirdetményben foglaltak helyesbítéseként közlöm, hogy az adóhivatali szakon megüresedett ellenőri állás betöltésével esetleg megüresedő I. oszt., vagy II. oszt. adóügyi állás a normál státuszban megállapított létszámra tekintettel ezidő szerint választás útján betöltésre nem kerül.

Egyébként a hivatkozott pályázati hirdetmény rendelkezései változatlanok maradnak.

Debrecen, 1937 augusztus hó 10-én.

Polgármester.

18.600/1937. aű.

HIRDETMÉNY

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. minisztériumnak a védett birtokok egyes terheinek átalakításával, illetőleg könyvadósság átvállalásával rendezése tárgyában kiadott 5.000/1937. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 161. számában) a védett birtokokra anyagi előnyöket jelentő rendelkezéseket tartalmaz és pedig: tartozások bejelentése (határidő

1937 november 15.); összes 1933. évben meglevő eddig védetté nem nyilvánított ingatlanának (bejelentési határidő 1937 október 15.), valamint a védetté nyilvánítás óta, de legkésőbb 1935 október hó 12.-éig akár öröklés, akár más úton szerzett és eddig még védetté nem nyilvánított ingatlanának védetté nyilvánításának lehetősége. (Határidő: 1937 október 15.). A megszabott szolgáltatások elmulasztása okából törölt védettség újbóli visszaállítása. (Határidő: 1937 október 15.).

Ezen kedvezmények kérelmezése a fent kiténtetett határidőkhöz van kötve, mely határidőnek pontos betartása gazdaságosan fontos érdeke.

Felhívja ezért a városi adóhivatal a védett birtokosokat, hogy az illetékes helyi bizottságnál (m. kir. Adóhivatal, Kossuth-utca 12. sz. hivatalos helyiségében, földszint 7. sz. szoba) a legsürgősebben érdeklődjenek aziránt, hogy milyen intézkedéseket kell tenniük.

Debrecen, 1937 augusztus hó 6.

Városi Adóhivatal.

Felelős szerkesztő:

BENYOVSZKY PÁL.

Felelős kiadó:

ALFÖLDI SAJTÓVÁLLALAT KFT.

Ugyvezető igazgató:

DR. KÓLYA SÁNDOR.

APIRÓ HIRDETMÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szolg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szolg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szolg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szolg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovathan elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is meg tudhatók. Jelligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Betöltendő állás nőnek

Végzett gyermekgondozónőt keresek öthónapos kis fiamhoz. Jelentkezés Ferenc József-út 81. Házfelügyelő. 550

Cipőgyárba ügyes leány állandó munkára felvétetik. — Klein, Garai-u. 24. 550

Ügyes kézilányt nőikabátfelkészítő szabószághoz felvesznek. Weisz, Piac-u. 56. 550

Mindenes szakácsnőt jó bizonyítvánnyal felvesznek tizenötödikére. Jelentkezés 8—10, 2—4 között. Kossuth-u. 39., keresztút. 548

Betöltendő állás férfiaknak

Egy napszámosfiú felvétetik. Hid-u. 1. 543

Cipészkiiparosok és cipészsegédek felvétetek állandó munkára. Zeke Antal, Honvédtemető-utca 27. 552

50—60 P kereset hetenként új világmárkás cikk terjesztésével jó megjelenésű urak és hölgyeknek. Kereskedelmi képzettség nem szükséges. Jelentkezés d. u. 4—6-ig Nonnox Kossuth-u. 22. II. em. 4.

Állást kereső nők

Mosni, vasalni házakhoz elmegek, nagy gyakorlatom van. Ádám Mária, Zappolya-utca 2. szám, I. ajtó. 550

Bütorozott szoba

Éladó légfűtéses bütorozott szoba. Megtekinthető d. u. 3—5 óra között Sveltspalota, III. udvar, fsz. 3. 550

Utcai kisebb bütorozott szoba különbejáratú, augusztus 15-től kiadó. Vigkedvű M.-u. 10. 440

Utcai bütorozott szoba kiadó. Pesti-u. 65. sz. 345

Különbejárattal elegánsan bütorozott szoba fűtőszobahasználattal augusztus 15-re kiadó. Csillag-u. 8. 335

Bütorozott, kényelmes szoba különbejárattal, ellátással is kiadó. Csapó-utca 19., udvarban jobbra. 483

3 és többszobás

3 szobás komfortos lakás külön udvarral kiadó. Nemzetőr-u. 1. Értekezni dr. Széll, Piac 77. I. e. 553

Ajánlat

Magyar Uriasszonyok Lapja 1926—1936. évfolyam jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 1116

Férfi sporting

p 2-28

Fürdőcipő

p -50

Divat zsebkendő

p -24

Petriknél

Szent Anna-u. 5

Pénz adok

padlás- és pincelomért, használt bútorért, zálogjegyet, varrógépet, ruhanevelőt, mindenféle ingóságért. Hívásra jövök. Barnáné, Csapó-utca 16. sz.

Csináltassa nyakkendőjét

a készítőnél választott anyagból, tetszészerinti fazonra. Elhordott nyakkendőjét olcsón újjáalakítom. Debr. Nyakkendőüzem, Timár-u. 52. Varga-u. sarok. 396

Pénz

hét-nyolcezer pengő ingatlanra ügyfelem által kölcsön kiadó, másodhelyre is. Rákóczi-utca 5., udvari második ajtó. Ny.

Oktatás

Matematika-tanárt, ki nyelveket is ért. keresek. Schindler, Csapó 19. 486

Tanuljon

gyorsírást és gépirást a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában. Olcsó tandíj. Allami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. Kezdő- és haladó-tanfolyamok. — Beiratkozás egész nap az iskola helyiségében (Batthyány-u. 11.)

Magyar nótatanfolyam kezdődik július 1-én pályázaton nyertes zeneszerzőnél. — Nemi zongoraalappal bírók gyorsan elsajátíthatják a kíséretszerkesztést is olcsó tandíj mellett. Befrás díjtalan délután 3—4-ig. Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1597

Lakás-és szoba kereslet

Egy szoba, konyha, kamarából álló lakást keresek tisztviselő a központhoz közel. Ajánlatokat kér a kiadóba „Gyermekien” jellegére. 44

Rákóczi-utcán vagy környékén keresek egyszerű, konyhás lakást, vagy eszterék. Cím kiadóba kérem Pontos fizető jellegére. 517

Kereslet

Veszek

boroshordót, laposokdat, szőlőprést és darálót. Boroshordók javítását vállalom. Nap-utca 4. 545

Üzlet-műhely rakár

Irodának,

rendelőnek, varrodának stb. utcai erkélyes szoba előszobával Piac 58. alatt kiadó. 550

Vendéglőt

vagy egy kis jömenetű üzletet keresek 1500 P közzpénzzel azonnal. — Levélbeni ajánlatot „Biztos kezek” jellegre a kiadóba kérek. 544

Piac-utca 10.

második emeleti utcai liftes 4 szobás lakás orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas, felerészben azonnalra átadó. — Értekezni lehet Pesti-u. 2. Hász-fatelep. Telefon 32—31. 500

Hangszer

Eladó egy szép rövid zongora, egy nagy fehérzománcos szénfűtéses kályha. — Czegléd-utca 16. 546

Tűrelő anyag

Tűzfát, szenet takarékos ember tölire már most szerzi be Vágó József tűzifa- és szén-telepén a Margit-fürdőnél. Elsőrendű hazai szénnek rövid ideig még a múlt évi áron. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzési helye. Telefon 10—24.

Eladó ház

Eladó családi ház nagy kerttel, szőlővel, baromfi- és egyéb melléképületekkel. Nógrádi Mátyás-u. 22. sz. Falóger mellett. 549

Eladó 3 szobás ház Derecskén 1500 négyszögöl kert, termő csemegezőlővel gyümölcsös és földieperrel telepítve, központban. Vitéz Fekete. 348

Családi ház 18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfárával, alapincézve, jövű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. Homokkert. 243

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Boltállvány, pult, rollós ajtó, hordók, ócska vasak, gyermekasztal eladó. Arany János-u. 18. 550

Eladó sodronyos fehér gyermek vasúgy, jégsczkény paradicsomos üvegek és szobanövények. Cím a kiadóban. 551

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgóegységén. Technikai vezető: Liptay András.

Hasznos tőkebefektetés! Csapó-u. 22. alatti házat és Szávay Gyula-u. 2. alatti házhelyeket megveheti dr. Kovács és Papp ügyvédekél, Batthyány 14. 123

ELADÓ Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Forgalmas helyen, a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, mely korszerű, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszerű kiadó 369

Eladó házhely

Házhely 300 négyszögöl szép és jó helyen eladó. Sebes-utca 9. (Budai Ezsaiás-utca mellett). 805

Közműves villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi-út mentén, megállóhoz közel, rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön-átvállalással eladók. Felvilágosítást ad dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy-utca 12. szám délután 5-től 7-ig. 1780

Eladó ingóság

Egy jó állapotban lévő szmoking öltöny eladó. Werbőczy 10. Szilágyiútnál. 1984

Eladók nagyon olcsón ruhák, szoknyák, blúzok, egy kihúzható ebédasztal. Arany János-utca 47. sz., keresztút. 596

Dégenfeld-téri vassátrakt lebontom, a kikerülő anyagok eladók. Értekezni Hatvan-utca 6. Telefon 12—48. Ny.

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546

Eladó Singer varrógép, városi hunda, írógép több, jó márkás, valódi perzsaszőnyeg. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 546